

**ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ε.Δ.Ε.Υ.Α.**

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

**ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ –
ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΕΡΓΩΝ
Δ.Ε.Υ.Α.**

**ΣΠΥΡΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ , Δ.Ε.Υ.Α. ΣΕΡΡΩΝ
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ , Δ.Ε.Υ.Α. ΑΡΓΟΥΣ
ΚΑΤΕΡΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ , Δ.Ε.Υ.Α. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**

ΒΟΛΟΣ , ΜΑΪΟΣ 2009

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ –
ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΕΡΓΩΝ
Δ.Ε.Υ.Α.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ένταξη έργων Δ.Ε.Υ.Α. σε συγχρηματοδοτούμενα Ευρωπαϊκά Προγράμματα απαιτεί τήρηση και μια σειράς Τεχνικών κανόνων , για θέματα που άπτονται :

1. Της διαδικασίας Ωρίμανσης της μελέτης σε Οριστικό στάδιο .
2. Της διαδικασίας Σύνταξης των Τευχών Δημοπράτησης .
3. Της διαδικασίας Διαγωνισμού του έργου .
4. Της διαδικασίας Κατασκευής του έργου .
5. Της διαδικασίας Παραλαβής του έργου .

Η Τεχνική Επιτροπή της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. , εν όψει και του ΕΣΠΑ περιόδου 2007 – 2013 , ανέπτυξε στο παρόν κείμενο , συνοπτικά σε κεφάλαια , με βάση και τις προηγούμενες παραγράφους , τις απαιτούμενες διαδικασίες από Τεχνικής πλευράς , όπως τηρούνται και απαιτούνται σήμερα , ώστε η εκάστοτε Δ.Ε.Υ.Α. μέσα από μια ώριμη μελέτη και τα προβλεπόμενα Τεύχη Δημοπράτησης , ν' ακολουθήσει σωστά τις διαδικασίες Διαγωνισμού του έργου , να το παρακολουθήσει τεχνικά ορθά και τέλος να το κατασκευάσει και σωστά , όπως η μελέτη και οι κανόνες της τέχνης απαιτούν .

Έτσι ,

1. Στο Κεφάλαιο της **Διαδικασίας Ωρίμανσης Μελέτης** σε Οριστικό στάδιο ανεπτύχθησαν θέματα που έχουν να κάνουν με :

a. Τα' αναγκαία περιεχόμενα της Τεχνικής Έκθεσης , τους απαραίτητους , με βάση και την φύση του έργου υπολογισμούς για την διαστασιολόγησή του και τα τελικά κατασκευαστικά του σχέδια .

b. Την διαδικασία σύναψης Σύμβασης Μελέτης από εξωτερικό μελετητή με βάση τον Ν. 3316/05 και ιδιαίτερα των περιεχομένων του φακέλου του έργου που συντάσσει η Υπηρεσία , των διαδικασιών ορισμών Επιτροπών διαγωνισμού και της πραγματοποίησης αυτού , την υπογραφή της Σύμβασης , των απαραίτητων παραδοτέων τευχών της μελέτης και των σταδίων έγκρισης αυτής .

2. Στο Κεφάλαιο Διαδικασία Σύνταξης των Τευχών Δημοπράτησης ανεπτύχθησαν θέματα που έχουν να κάνουν με :

- a. Τα' αναγκαία περιεχόμενα της Τεχνικής Περιγραφής .
- b. Τον τρόπο σύνταξης του Προϋπολογισμού Μελέτης , ανά κατηγορία , ανά Ομάδα και ανά τμήμα Επιλέξιμων και μη Επιλέξιμων εργασιών .
- c. Την επιλογή των τιμών του Τιμολογίου μελέτης , ανάλογα και με τον Προϋπολογισμό του έργου .
- d. Τις Τεχνικές Προδιαγραφές για το σύνολο των εργασιών και των εξαρτημάτων – υλικών του έργου , μαζί με τις υποχρεώσεις του Αναδόχου , όπως αυτές περιλαμβάνονται στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων .
- e. Τα' αντικείμενα και τις πληροφορίες του Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας του έργου (Σ.Α.Υ.) , αλλά και του Φακέλου Ασφάλειας Υγείας του έργου (Φ.Α.Υ.) , με την τυπική διάταξη των περιεχομένων αυτών και την αναγκαιότητά των κατά την διαδικασία παραλαβής του έργου .
- f. Την Αναλυτική Διακήρυξη του έργου , ανά τύπο Διακήρυξης όπως παρουσιάζεται στα πρότυπα τεύχη του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. , μαζί και τον τρόπο σύνταξης και δημοσίευσης της Περιληπτικής Διακήρυξης , με βάση και τον Προϋπολογισμό του έργου .
- g. Τον Προϋπολογισμό Προσφοράς του Αναδόχου , με αναφορά στα κυριότερα συστήματα Προσφοράς , αυτού με τα επί μέρους ποσοστά έκπτωσης κατά ομάδες τιμών , αλλά και της ελεύθερης συμπλήρωσης Τιμολογίου , χωρίς ομαλότητα τιμών .
- h. Τις διαδικασίες προ έγκρισης , έως και της τελικής έγκρισής των , από την Προϊσταμένη Αρχή .

3. Στο Κεφάλαιο Διαδικασία Διαγωνισμού του Έργου , ανεπτύχθησαν θέματα που έχουν να κάνουν με :

- a. Τον Ορισμό της Επιτροπής Διαγωνισμού , ανάλογα με τον Προϋπολογισμό του έργου , καθώς και την συνολική διαδικασία αυτού , με την παραλαβή των φακέλων , τον έλεγχο των δικαιολογητικών , του ανοίγματος των Οικονομικών Προσφορών , την σύνταξη του Πρακτικού και την Απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής επί τυχόν ενστάσεων .
- b. Την αποστολή στο Ελεγκτικό Συνέδριο , όλων των απαραίτητων στοιχείων για τον έλεγχο της διαδικασίας και της τελικής έκδοσης Απόφασης περί μη ύπαρξης κωλύματος για την υπογραφή της Σύμβασης .
- c. Την κλήση του μειοδότη για κατάθεση επικαιροποιημένων δικαιολογητικών , τον έλεγχο αυτών , την υπογραφή Σύμβασης , τον Ορισμό Επίβλεψης και την Ανακοίνωση Ανάθεσης Σύμβασης στην Ε.Ε.

4. Στο Κεφάλαιο **Διαδικασίες Κατασκευής του Έργου** , ανεπτυχθήσαν θέματα που έχουν να κάνουν με :

a. Την ανάγκη τήρησης ξεχωριστών φακέλων Πιστοποιήσεων , Π.Π.Α.Ε. , Π.Ζ. , Αλληλογραφίας , Εργαστηριακών Ελέγχων , Α.Π.Ε. , Ποιότητας και Ημερολογίου Έργου , Σ.Α.Υ. – Φ.Α.Υ. και Μητρώου Έργου.

b. Τα' αναγκαία περιεχόμενα καθενός απ' αυτούς , τους περιορισμούς σύνταξης και του τρόπου έγκρισης όλων των επί μέρους στοιχείων που υπόκεινται σε τέτοιου είδους εγκρίσεις .

5. Στο Κεφάλαιο **Διαδικασίες Παραλαβής του Έργου** , ανεπτυχθήσαν θέματα που έχουν να κάνουν με :

a. Τον τρόπο διενέργειας της Διοικητικής Παραλαβής του έργου , των διαδικασιών ορισμού Επιτροπών Προσωρινής και Οριστικής Παραλαβής , του χρόνου πραγματοποίησης αυτών , με αρχή την Βεβαίωση Περαιώσης , αλλά και την Τελική Επιμέτρηση.

b. Την τήρηση των απαραίτητων προϋποθέσεων κάτω από τις οποίες θα μπορούσαμε να οδηγηθούμε στην αυτοδίκαιη παραλαβή του έργου και τέλος ,

c. Τα περιεχόμενα μιας τυπικής μορφής ενός πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής Έργου .

Το κείμενο καταλήγει με τη σαφή διατύπωση ότι τα παραπάνω δεν αποτελούν περίληψη της ισχύουσας Τεχνικής Νομοθεσίας , προέκυψαν μέσα από Τεχνική εμπειρία εκτέλεσης άλλων συγχρηματοδοτούμενων έργων τα προηγούμενα έτη και ειδικά αυτών του Γ' Κ.Π.Σ. , ενώ παρουσιάζονται με τις τωρινές ισχύουσες διαδικασίες που Νόμοι , Π.Δ. , Υπουργικές Αποφάσεις , Εγκύκλιοι κ.λ.π ορίζουν , με πάντα αναγκαία την επικαιροποίηση όλων των προηγούμενων , πριν την εκτέλεση κάποιου έργου , καθώς τροποποιήσεις ή και αλλαγές ακόμα των παραπάνω δεν αποκλείονται μελλοντικά .

ΒΟΛΟΣ , ΜΑΙΟΣ 2009

ΓΙΑ ΤΗΝ
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

ΣΠΥΡΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ , Δ.Ε.Υ.Α. ΣΕΡΡΩΝ
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ , Δ.Ε.Υ.Α. ΑΡΓΟΥΣ
ΚΑΤΕΡΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ , Δ.Ε.Υ.Α. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ .

1.1. Έκθεση Σκοπιμότητας

- Γενική Περιγραφή των συνθηκών στην περιοχή του έργου .
- Αναφορά συμβάντων που οδηγούν στην σκέψη εύρεσης αναγκαίας Τεχνικής λύσης .
- Αναφορά αναγκαίων ενεργειών για κατασκευή έργου .
- Αναφορά σε συνέπειες μη πραγματοποίησης του προς πρόταση κατασκευής έργου .

1.2. Τεχνική Τεκμηρίωση του έργου

- Επάρκεια ανάντι υποδομών ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του προτεινόμενου έργου .
- Πολύ γενικοί πρώτοι υδραυλικοί υπολογισμοί που δείχνουν αδυναμία εξασφάλισης ασφαλών συνθηκών λειτουργίας με την υπάρχουσα κατάσταση , χωρίς την ύπαρξη του έργου .
- Πρώτη γενική προσέγγιση ενός πολύ πιθανού κόστους του έργου .

1.3. Αναγραφή στο Τεχνικό Πρόγραμμα

- Στην παράγραφο του αντίστοιχου τμήματος της ΔΕΥΑ με :
  - ✓ Τον τίτλο του έργου .
  - ✓ Τον πιθανό προϋπολογισμό του .
- Στην κατηγορία
  - ✓ Έργων προς κατασκευή.
  - ✓ Έργων προς ετοιμότητα .

1.4. Έγκριση Τεχνικού Προγράμματος

- Έγκριση με ή χωρίς τελικό Προϋπολογισμό .
- Πιθανώς αναγκαία η μελλοντική αναμόρφωση του Προϋπολογισμού της Επιχείρησης , πριν την τελική υποβολή προς χρηματοδότηση του έργου .
- Αναγκαία η μελετητική ωρίμανση του έργου .

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΕ ΟΡΙΣΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ .**2.1. Από την ίδια την ΔΕΥΑ****2.1.1. Τεχνική Έκθεση**

- Εισαγωγή με :
  - ✓ Αναφορά στο γενικό αντικείμενο , στις υπάρχουσες πιθανές προηγούμενες μελέτες (προκαταρκτικές , υδρογεωλογικές κλπ), στο Πολεοδομικό σχέδιο της περιοχής .
- Γενικές πληροφορίες με :
  - ✓ Αναγραφή στοιχείων μορφολογίας , γεωλογίας , κλιματολογικών στοιχείων , κοινωνικο – οικονομικής κατάστασης .
- Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης που αφορά :
  - ✓ Τα υφιστάμενα δίκτυα – υποδομές
  - ✓ Την οικιστική κατάσταση , τους όρους δόμησης
  - ✓ Τα ήδη εκτελεσθέντα έργα , με προηγούμενες χρηματοδοτήσεις
- Ανάλυση μελλοντικών αναγκών – απαιτήσεων με καταγραφή :
  - ✓ Του μελλοντικού πληθυσμού
  - ✓ Της αναμενόμενης κατανάλωσης νερού
  - ✓ Των ιδιαίτερων εγκαταστάσεων – χρήσεων που αναμένονται
- Ανάλυση ειδικών στοιχείων της μελέτης που μπορεί να έχουν να κάνουν με :
  - ✓ Τα εξωτερικά δίκτυα και ιδιαίτερα :
    - ❖ Τους αγωγούς , τα υλικά , τα αντλιοστάσια
    - ❖ Τις δεξαμενές , με τους όγκους , το σχήμα και την μορφή αυτών
  - ✓ Τα εσωτερικά δίκτυα και ιδιαίτερα :
    - ❖ Τον χωρισμό ζωνών
    - ❖ Την αντιστοίχιση δεξαμενών ανά ζώνη
    - ❖ Το κύριο δίκτυο αγωγών ανά ζώνη
    - ❖ Το δευτερεύον δίκτυο αγωγών ανά ζώνη
    - ❖ Τα υλικά αγωγών
    - ❖ Τους πίνακες υδραυλικών τεμαχίων , υδραυλικών εξαρτημάτων
  - ✓ Την οικονομική προσέγγιση με συνοπτική ανάλυση του Προϋπολογισμού

2.1.2. Τεύχος υπολογισμών

- Υδραυλικών υπολογισμών (ΠΜ – Η/Μ) για :
  - ✓ Πληθυσμό – κατανάλωση νερού
  - ✓ Χωρισμό ζωνών – ειδικές καταναλώσεις
  - ✓ Υπολογισμό όγκων δεξαμενών
  - ✓ Μοντελοποίηση δικτύου
  - ✓ Εφαρμογή υδραυλικού λογισμικού
  - ✓ Διαστασιολόγηση υδραυλικών στοιχείων
- Στατικών υπολογισμών (ΠΜ) για :
  - ✓ Ξυλοτύπους δομικών στοιχείων
  - ✓ Τρόπο θεμελίωσης
  - ✓ Εφαρμογή στατικού λογισμικού
  - ✓ Διαστασιολόγηση δομικών στοιχείων
- Υγιεινολογικών υπολογισμών (ΧΜ)
- Ηλεκτρομηχανολογικών υπολογισμών (Η/Μ)
- Τοπογραφικών υπολογισμών (ΤΜ)
- Γεωτεχνικών υπολογισμών (ΠΜ) για :
  - ✓ Εδαφικά προφίλ
  - ✓ Αναμενόμενες καθιζήσεις
  - ✓ Τρόπους – λύσεις επιτάχυνσης αυτών
  - ✓ Αντιστηρίξεις πρανών
  - ✓ Προτεινόμενη θεμελίωση

2.1.3. Τεύχος Σχεδίων

- Οριζοντιογραφία του έργου
  - ✓ Γενική διάταξη έργου ανά ζώνη σε κλ. 1/5000
  - ✓ Επί μέρους οριζοντιογραφίες περιοχών με το σύνολο των στοιχείων των αγωγών , υδραυλικών και ειδικών χυτοσιδηρών τεμαχίων , σε κλ. 1/1000 .
- Υδραυλικές μηκοτομές
  - ✓ Για όλους τους αγωγούς ανά ζώνη , περιοχή
- Σχέδια επί μέρους στοιχείων για :
  - ✓ Διατάξεις ορυγμάτων
  - ✓ Διατάξεις αγκυρώσεων – ενισχύσεων
  - ✓ Διατάξεις διέλευσης χειμάρρων , ειδικών εμποδίων
  - ✓ Διατάξεις λοιπών τεχνικών έργων
- Ξυλότυποι κατασκευής για :
  - ✓ Φρεάτια κόμβων
  - ✓ Φρεάτια καθαρισμών – εξαερισμών
- Σχέδια λεπτομερειών
- Τοπογραφικά Σχέδια
- Σχέδια Η/Μ εγκαταστάσεων
- Ηλεκτρολογικά Σχέδια

2.2. Με βάση τον Ν. 3316/05

2.2.1. Σύνταξη του φακέλου από τον φορέα του έργου που περιλαμβάνει:

- **Το Τεύχος Τεχνικών δεδομένων με την :**
  - ✓ Γενική Περιγραφή
  - ✓ Παρουσίαση δεδομένων αριθμητικών
  - ✓ Αναφορά σε υπάρχοντα τοπογραφικά
  - ✓ Αναφορά σε υπάρχουσες μελέτες
  - ✓ Περιγραφή στόχων
- **Το Τεύχος Τεκμηρίωσης του έργου με την :**
  - ✓ Σύνοψη αναφορά σε αριθμητικά δεδομένα – αποτελέσματα λειτουργίας – ποιοτικές βελτιώσεις .
- **Την ΕΣΥ του έργου**
- **Το Τεύχος Προεκτιμώμενης αμοιβής βάσει των :**
  - ✓ Κατηγοριοποίηση του έργου
  - ✓ Χρήση εγκυκλίων – αποφάσεων για αντίστοιχες κατηγορίες
  - ✓ Εφαρμογή τύπων υπολογισμού αμοιβών ανά κατηγορία έργου και ανά κατηγορία μελέτης
- **Την Αναλυτική Διακήρυξη του έργου με βάση το :**
  - ✓ Άρθρο 6 , ή
  - ✓ Άρθρο 7 , ή
  - ✓ Άρθρο 9
- **Την Περιληπτική Διακήρυξη του έργου**
  - ✓ Χρήση ΠΔ για Υπηρεσίες πόσιμου ύδατος
  - ✓ Μόνο στον Ελληνικό τύπο
  - ✓ Και στον Ευρωπαϊκό τύπο
- **Τον Προϋπολογισμό Προσφοράς**
- **Το χρονοδιάγραμμα του έργου**

2.2.2. Ορισμός Επιτροπής Διαγωνισμού

- 3 μελής Επιτροπή , με εκπρόσωπο ΤΕΕ
- 5 μελής Επιτροπή , με εκπρόσωπο ΤΕΕ

2.2.3. Διαδικασία Διαγωνισμού

- Παραλαβή Προσφορών
- Εξέταση Προσφορών
- Σύνταξη Πρακτικού I
- Αξιολόγηση Προσφορών
  - ✓ Αξιολόγηση Τεχνικής Έκθεσης
  - ✓ Αξιολόγηση Έκθεσης Μεθοδολογίας
  - ✓ Αξιολόγηση Ομάδας Μελέτης
- Σύνταξη Πρακτικού II
- Άνοιγμα Οικονομικής Προσφοράς
- Σύνταξη Πρακτικού III
- Έγκριση Προϊσταμένης Αρχής

2.2.4. Υπογραφή Σύμβασης

2.2.5. Εκπόνηση μελέτης και παραδοτέα

- Τεχνική Έκθεση
- Τεύχος υπολογισμών
- Κατασκευαστικά σχέδια

2.2.6. Εγκρίσεις της Μελέτης

- Προ – έγκριση Μελέτης από Προϊσταμένη Αρχή
- Απαραίτητες εγκρίσεις από υπερκείμενες Αρχές
- Τελική Προέγκριση από Προϊσταμένη Αρχή

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΕΥΧΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ .

3.1. Από την ίδια την ΔΕΥΑ , ή από τον Ν. 3316/05

3.1.1. Τεχνική Έκθεση

- Γενική Περιγραφή
- Αναφορά στα κύρια αντικείμενα
- Συνοπτικός Προϋπολογισμός

3.1.2. Προϋπολογισμός μελέτης

- Ανά Ομάδα εργασιών

3.1.3. Τιμολόγιο μελέτης

3.1.4. Τεχνικές Προδιαγραφές

3.1.5. Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων

3.1.6. Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (Σ.Α.Υ.)

3.1.7. Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (Φ.Α.Υ.)

3.1.8. Αναλυτική Διακήρυξη του έργου

- Τύπος Α
- Τύπος Β

3.1.9. Περιληπτική Διακήρυξη

- Αποστολή μόνο στον Ελληνικό τύπο
- Αποστολή και στον Ευρωπαϊκό τύπο

3.1.10. Προϋπολογισμός Προσφοράς

- Προσφορά κατά ομάδες τιμών
- Αναλυτικό Τιμολόγιο

3.1.11. Αναλυτικές Προμετρήσεις

- Ανά Άρθρο εργασιών

3.1.12. Συνοπτικές Προμετρήσεις

3.2. Διαδικασία Προέγκρισης Τευχών από Ε.Υ.Δ.

3.3. Τελική Έγκριση Τευχών Δημοπράτησης

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ .

4.1. Ορισμός Επιτροπής Διαγωνισμού

- Τριμελής Επιτροπή με Εκπρόσωπο Εργοληπτικών Οργανώσεων
- Επταμελής Επιτροπή (4 Υπηρεσιακοί – 1 ΟΤΑ – 1 ΤΕΕ – 1 Εργ. Οργανώσεων)

4.2. Δημοσίευση Διακήρυξης

- Στον Ελληνικό τύπο
- Στον Ευρωπαϊκό τύπο

4.3. Διαδικασία Διαγωνισμού

- Παραλαβή δικαιολογητικών – μονογραφή αυτών
- Άνοιγμα Οικονομικών Προσφορών
- Έλεγχος Οικονομικών Προσφορών
- Έλεγχος δικαιολογητικών αρχίζοντας από τον μειοδότη
- Σύνταξη – Ανακοίνωση διάθεσης του Πρακτικού
- Απόφαση Προϊσταμένης Αρχής επί των ενστάσεων
- Αποστολή για έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο των :
  - ✓ Απόφαση έγκρισης πίστωσης
  - ✓ Απόφαση σύστασης της Δ.Ε.Υ.Α.
  - ✓ Απόφαση έγκρισης Τευχών Δημοπράτησης
  - ✓ Έγγραφο αποστολής στην ΕΕ – στον Ελληνικό τύπο – ΤΕΕ και ΦΕΚ της Διακήρυξης
  - ✓ Αποσπάσματα με την δημοσίευση της Διακήρυξης σε ΕΕ – Ελληνικό τύπο – ΤΕΕ και ΦΕΚ.
  - ✓ Αντίγραφο τιμολογίων εφημερίδων
  - ✓ Απόφαση συγκρότησης Επιτροπής Διαγωνισμού
  - ✓ Πρακτικό Διαγωνισμού
  - ✓ Πιθανές ενστάσεις – Αποφάσεις Προϊσταμένης Αρχής
  - ✓ Ανακοίνωση Πρακτικού
  - ✓ Εγκρίσεις Μ.Π.Ε.
  - ✓ Σχέδιο Σύμβασης
  - ✓ Μελέτη Έργου
  - ✓ Τεύχη Δημοπράτησης
  - ✓ Δικαιολογητικά όλων των Εργοληπτικών Επιχειρήσεων
  - ✓ Οικονομικές Προσφορές όλων των συμμετεχόντων
  - ✓ Βεβαίωση μη άσκησης ένδικων μέσων

4.4. Διαδικασία υπογραφής Σύμβασης

- Κοινοποίηση του Πρακτικού Διαγωνισμού εκτός του μειοδότη
- Κλήση στον μειοδότη για κατάθεση επικαιροποιημένων δικαιολογητικών
- Έλεγχος επικαιροποιημένων δικαιολογητικών
- Ενημέρωση του δεύτερου για το αποτέλεσμα του ελέγχου
- Αποστολή απόφασης στον μειοδότη για υπογραφή Σύμβασης
- Υπογραφή Σύμβασης
- Ορισμός Επίβλεψης
- Ανακοίνωση Ανάθεσης Σύμβασης στην Ε.Ε.

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ .

5.1. Φάκελος Λογαριασμών

- Τεύχη καταμέτρησης ανά ημέρα και ανά τμήμα έργου
- Αναλυτικές Προμετρήσεις στηριγμένες σε :
  - ✓ Τεύχη καταμέτρησης
  - ✓ Τυπικές διατομές
  - ✓ Επί τόπου τελικές μετρήσεις
- Λογιστικός έλεγχος λογαριασμού στηριγμένος :
  - ✓ Στην προσφορά του Αναδόχου , ανάλογα με το σύστημα
  - ✓ Στις προμετρήσεις

5.2. Φάκελος Π.Π.Α.Ε. – Π.Ζ.

- Άμεση σύνταξη Π.Π.Α.Ε. ανά λογαριασμό
- Άμεση σύνταξη Π.Ζ. ανά λογαριασμό
- Αναλυτικές – Συνοπτικές Προμετρήσεις – Σχέδια που υποστηρίζουν το Π.Π.Α.Ε.
- Πρωτόκολλο στεγανότητας

5.3. Φάκελος Αλληλογραφίας με :

- Την έγκριση της αρχικής μελέτης
- Την προ – έγκριση των τευχών δημοπράτησης
- Την πιθανή απαλλαγή από περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις , ή τους εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς όρους
- Τις δημοσιεύσεις της Διακήρυξης του έργου σε :
  - ✓ Ελληνικό τύπο – ΤΕΕ – ΦΕΚ
  - ✓ Ευρωπαϊκό τύπο
- Τον Ορισμό Σύγκλισης της Επιτροπής Διαγωνισμού
  - ✓ Για εκπρόσωπο ΤΕΕ
  - ✓ Για εκπρόσωπο Εργοληπτικών Οργανώσεων
  - ✓ Για εκπρόσωπο ΤΕΔΚ
  - ✓ Απόφαση Προϊσταμένης Αρχής για Ορισμό Επιτροπής Διαγωνισμού
- Το Πρακτικό Διαγωνισμού με :
  - ✓ Τον Πίνακα συμμετεχόντων – έλεγχο των δικαιολογητικών
  - ✓ Υπογεγραμμένο το Πρακτικό Διαγωνισμού
  - ✓ Την Πράξη Ανακοίνωσης του Πρακτικού
  - ✓ Την Ανακοίνωση Διάθεσης του Πρακτικού
  - ✓ Τις τυχόν ενστάσεις κατά του Πρακτικού με την γνώμη της Επιτροπής
  - ✓ Την απόφαση έγκρισης του Πρακτικού με τις κοινοποιήσεις του
- Την εγκριτική απόφαση – σύμφωνη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι δεν κωλύεται η υπογραφή σύμβασης
- Την έγκριση των επικαιροποιημένων δικαιολογητικών του υποψήφιου αναδόχου
- Την προ – έγκριση υπογραφής σύμβασης από την Διαχειριστική Αρχή
- Την Σύμβαση του έργου

- Τα στοιχεία δημοσιότητας της Σύμβασης (φωτογραφίες – πινακίδες κλπ)
- Την προσφορά του Αναδόχου
- Την ανάθεση Επίβλεψης
- Την ανακοίνωση υπογραφής της Σύμβασης στην ΕΕ
- Τα χρονοδιαγράμματα του έργου
  - ✓ Αρχικό χρονοδιάγραμμα βάσει της σύμβασης
  - ✓ Αίτημα τροποποίησης του χρονοδιαγράμματος
  - ✓ Απόφαση Προϊσταμένης Αρχής για τροποποίηση
  - ✓ Νέο τροποποιημένο χρονοδιάγραμμα
- Υπόλοιπη αλληλογραφία με :
  - ✓ Τις οδηγίες – παρατηρήσεις προερχόμενες από το ημερολόγιο εργασιών
  - ✓ Κάθε άλλη επικοινωνία με Δημόσια ή μη Αρχή
  - ✓ Τις ενστάσεις Αναδόχου , με τις εισηγήσεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και τις Αποφάσεις της Προϊσταμένης Αρχής

5.4. Φάκελος εργαστηριακών ελέγχων

5.4.1. Για δομικά υλικά

- Κοκκομετρική διαβάθμιση – κατάταξη αμμοχάλικου
- Κοκκομετρική διαβάθμιση , ισοδύναμο άμμου
- Έλεγχος αντοχής 3^A
- Έλεγχος συμπύκνωσης

5.4.2. Για σκυροδέματα

- Μελέτη σύνθεσης σκυροδέματος
- Αντοχή σε θλίψη δοκιμίων νωπού σκυροδέματος , έλεγχος κριτηρίων με βάση τον Κ.Τ.Σ.
- Στεγανότητα δοκιμίων

5.4.3. Για ασφαλτικά

- Μελέτη σύνθεσης ασφαλτικού σκυροδέματος
- Προσδιορισμός ποσοστού ασφάλτου

5.4.4. Για πλαστικά και ελέγχους για :

- Εξωτερική διάμετρο αγωγών
- Αντοχή σε πίεση του σωλήνα
- Αντοχή σε κρούση του σωλήνα
- Θερμική αντοχή
- Απορρόφηση ύδατος
- Στεγανότητα δακτυλίου

5.4.5. Για σιδηρό οπλισμό

- Τον έλεγχο εφελκυσμού - τάσης διαρροής και τάσης θραύσης
- Την δοκιμή αναδίπλωσης για οπλισμούς έως $\Phi 12$.
- Την δοκιμή κάμψης – ανάκαμψης για οπλισμούς μεγαλύτερους των $\Phi 12$.

5.5. Φάκελος Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων

5.5.1. Κύρια χαρακτηριστικά του ΑΠΕ

- Ο ΑΠΕ δεν μεταβάλλει ουσιωδώς το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο
- Η χρήση των Απροβλέπτων δαπανών κατευθύνεται μόνο σε δαπάνες εξ' αιτίας προφανών σφαλμάτων , ή παραλείψεων της αρχικής προμέτρησης
- Επιτρέπεται περιορισμένη χρήση των επί έλαττον εργασιών , χωρίς όμως :
  - ✓ Να καταργείται ομάδα εργασιών
  - ✓ Να πληρώνονται νέες εργασίες
  - ✓ Να τροποποιούνται οι προδιαγραφές
  - ✓ Η αύξηση ή η μείωση μιας ομάδος να ξεπερνά το 20% αυτής
  - ✓ Οι συνολικές μετακινήσεις αθροιστικά να είναι μεγαλύτερες του 10% της δαπάνης της αρχικής σύμβασης

5.5.2. Πορεία σύνταξης – έγκρισης του ΑΠΕ

- Υπεύθυνη Υπηρεσία για την σύνταξη του ΑΠΕ είναι η Διευθύνουσα Υπηρεσία
- Περιλαμβάνει Εισηγητική Έκθεση – Αναλυτική Προμέτρηση – Κύρια λογιστική ανάπτυξη του νέου Προϋπολογισμού – διαφορές από την αρχική Σύμβαση
- Ο ΑΠΕ προ – εγκρίνεται από την Διαχειριστική Αρχή
- Ο ΑΠΕ θεωρείται από τις υπερκείμενες Αρχές
- Προ – εγκρίνεται τελικώς από την Διαχειριστική Αρχή
- Εγκρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή

5.6. Φάκελος Προγράμματος Ποιότητας έργου

- Αναγκαιότητα εφαρμογής του για έργα πάνω από 1,5 εκ. €
- Τεύχος ΥΠΕΧΩΔΕ ΔΙΠΑΔ/12/13-1-2009 και περιεχόμενα :
  - ✓ Το γενικό τμήμα με την περιγραφή του έργου και τους διαθέσιμους πόρους
  - ✓ Την περιγραφή του έργου , των μεθόδων κατασκευής , των ελέγχων και δοκιμών , καθώς και των χρονοδιαγραμμάτων
  - ✓ Το χρησιμοποιούμενο ανθρώπινο δυναμικό , τα υλικά και τον εξοπλισμό του έργου
  - ✓ Την Διαχείριση εγγράφων

5.7. Ημερολόγιο έργου

- Σύνταξη ανά ημέρα και ανά υπερβολάβο
- Παρακολούθησή του ανά διαστήματα με εμφανή τα χρονικά σημεία ελέγχου
- Αναγραφή εργασιών – μέσων – υλικών – προσωπικού – παρατηρήσεις
- Άμεση αποστολή εγγράφων μετά τις τυχόν επισημάνσεις παραλήψεων στο ημερολόγιο

5.8. Φάκελοι Σ.Α.Υ. και Φ.Α.Υ.

- 5.9. Μητρώο του έργου
- 5.10. Έκθεση Περαίωσης
- 5.11. Βεβαίωση Περαίωσης
- 5.12. Τελική Επιμέτρηση

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.

- 6.1. Διοικητική Παραλαβή προς χρήση
- 6.2. Προσωρινή Παραλαβή
- 6.3. Οριστική Παραλαβή
- 6.4. Πρωτόκολλο Οριστικής Παραλαβής

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ένταξη έργων Δ.Ε.Υ.Α. σε συγχρηματοδοτούμενα Ευρωπαϊκά Προγράμματα απαιτεί τήρηση και μια σειράς Τεχνικών κανόνων , για θέματα που άπτονται :

1. Της διαδικασίας τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας του έργου .
2. Της διαδικασίας ωρίμανσης της μελέτης σε Οριστικό στάδιο , είτε από την ίδια την Δ.Ε.Υ.Α. , είτε μέσω του Ν. 3316/05 .
3. Της διαδικασίας σύνταξης των Τευχών Δημοπράτησης .
4. Της διαδικασίας Διαγωνισμού του έργου .
5. Της διαδικασίας Κατασκευής του έργου .
6. Της διαδικασίας Παραλαβής του έργου .

Η Τεχνική Επιτροπή της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. , εν όψει και του ΕΣΠΑ περιόδου 2007 – 2013 , αναπτύσσει στο παρόν κείμενο , συνοπτικά σε κεφάλαια , με βάση και τις προηγούμενες παραγράφους , τις απαιτούμενες διαδικασίες από Τεχνικής πλευράς , ώστε μετά την πρώτη διαπίστωση της αναγκαιότητας κατασκευής του έργου , η Δ.Ε.Υ.Α. να προχωρήσει στην σύνταξη της Οριστικής Μελέτης του έργου , είτε από την ίδια , είτε από Ανάδοχο μέσω του Ν. 3316/05 , στην σύνταξη των απαιτούμενων Τευχών Δημοπράτησης , στις διαδικασίες διαγωνισμού του έργου , στην κατασκευή του έργου με όλες τις φάσεις του και τέλος στην οριστική παραλαβή του .

Το όλο κείμενο σε καμία περίπτωση δεν είχε στόχο ν' αποτελέσει μία περίληψη , της ούτως ή άλλως πολύ εκτεταμένης Τεχνικής Νομοθεσίας για τα Δημόσια έργα .

Απεναντίας η εμπειρία αρκετών Δ.Ε.Υ.Α. σε εκτέλεση συγχρηματοδοτούμενων έργων τα περασμένα χρόνια , με τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν και με τις διαδικασίες που απαραίτητως τηρήθηκαν , αποτέλεσαν κυρίως την βάση για την παρουσίαση των θεμάτων που ακολουθούν .

Η ανάλυση των θεμάτων των αντίστοιχων παραγράφων που ακολουθούν , υποστηρίζεται πάντα με αναφορά στην συγκεκριμένη ισχύουσα σήμερα Τεχνική Νομοθεσία . με τελικό στόχο ν' αποτελεί η αφομοίωση και εφαρμογή των απαιτούμενων διαδικασιών , με αρχή την σύνταξη ώριμης μελέτης , έως και την κατασκευή – παραλαβή του έργου , απολύτως λειτουργικού για την Δ.Ε.Υ.Α. , χωρίς ανάγκη αναζήτησης χρημάτων από την Δ.Ε.Υ.Α. ως «αχρεωστήτως καταβληθέντα» .

Τέλος είναι απαραίτητο να τονισθεί ότι όλα όσα θ' αναπτυχθούν εδώ από την Τεχνική Επιτροπή , πρέπει να βρίσκονται πάντα σε συνδυασμό και με τις διαδικασίες αρμοδιότητας Οικονομικής Επιτροπής , που η ίδια τις παραθέτει στην δική της παρουσίαση .

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1.1 Έκθεση Σκοπιμότητας

Η συνεχής ανάγκη για βελτίωση της παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες από τις Δ.Ε.Υ.Α. , σε συνδυασμό με τις μεγάλες πολλές φορές ελλείψεις στις υποδομές ΥΔΡ – ΑΠΧ , οδηγούν στην αναγκαιότητα κατασκευής ενός έργου.

Είναι σωστό , το εκάστοτε Τμήμα της Δ.Ε.Υ.Α. που διαπιστώνει τις συνέπειες της έλλειψης ενός έργου και την ανάγκη κατασκευής του, να προχωρά κατ' αρχήν σε μία Γενική Έκθεση Σκοπιμότητας, που είναι αναγκαίο να περιλαμβάνει :

- Μία γενική περιγραφή του χώρου και των συνθηκών στην περιοχή που προβλέπεται ν' αναπτυχθεί το έργο.
- Μια σειρά πραγματικών γεγονότων – παρατηρήσεων – μετρήσεων διαπιστώσεων , που να δικαιολογούν μη ομαλή – μη ικανοποιητική λειτουργία , σύμφωνα με τις ισχύουσες καταστάσεις και λειτουργούσες υποδομές.
- Πλήρη αναφορά ενεργειών της Επιχείρησης , πέραν της σύνταξης της μελέτης , που απαιτούνται για την ωρίμανση του έργου , καθώς και πιθανό κατάλογο άλλων εμπλεκόμενων φορέων στην κατεύθυνση αυτή.
- Τις συνέπειες , όπως τις βιώνει , τις αντιμετωπίζει ή τις υπομένει , το αντίστοιχο Τμήμα , άρα η Δ.Ε.Υ.Α. και εντέλει ο δημότης και που προέρχονται από την μη ύπαρξη του έργου.

1.2. Τεχνική Τεκμηρίωση του έργου

Σ' ένα επόμενο στάδιο , το ίδιο Τμήμα της Δ.Ε.Υ.Α. , στην περιοχή ευθύνης του οποίου θ' αναπτυχθεί το μελλοντικό έργο , είναι σκόπιμο να προχωρήσει σε μία ειδικότερη , πάντως γρήγορη , τεχνική τεκμηρίωση του έργου που να καταλήγει :

- Στην επάρκεια των ανάντι , πιθανόν και των κατόντη , ως προς την λειτουργία του υποδομών , ώστε η συνεχής υδραυλική λειτουργία του έργου , όσο αφορά πιθανόν παροχές , πιέσεις , διαθέσιμους όγκους , ύπαρξη αποδεκτών , κατάσταση ήδη υπαρχόντων αγωγών , κ.λ.π. να είναι εξασφαλισμένη.
- Σε κάποιους πρώτους γενικούς υδραυλικούς υπολογισμούς με βάση τις υπάρχουσες υποδομές , ή ακόμα και απλές μετρήσεις τιμών βασικών παραμέτρων , παροχής – πίεσης – κλίσεων αγωγών – βαθμών πλήρωσης κεντρικών συλλεκτήριων αγωγών , που να δείχνουν χαμηλά επίπεδα εξυπηρέτησης , πάντα με βάση τα απολύτως παραδεκτά.

- Σε μια πρώτη , έστω και πολύ χονδρική προσέγγιση του Προϋπολογισμού μελέτης του έργου , στηριγμένη είτε σε παρόμοια παλαιότερα έργα , είτε σε εκτιμήσεις ποσοτήτων εργασιών με γνωστές τις τιμές μονάδας των , είτε με άλλο τρόπο.

1.3. Αναγραφή στο Τεχνικό Πρόγραμμα

Μετά απ' όλα αυτά , το υπεύθυνο για την κατασκευή του έργου Τμήμα της Δ.Ε.Υ.Α. , εισηγείται στην Δ/ση της Τεχνικής Υπηρεσίας την αναγραφή του αντίστοιχου έργου , στην παράγραφο του Τεχνικού Προγράμματος που αναφέρεται στο Τμήμα αυτό , ως νέο συνήθως έργο , με τον τίτλο του και τον πιθανό Προϋπολογισμό του , κάνοντας αναφορά και στον βαθμό ετοιμότητας , έως την στιγμή της ψήφισης του Τεχνικού Προγράμματος.

Σημειώνεται ιδιαίτερα ότι δεν επιτρέπεται η εκτέλεση έργου αν προηγουμένως δεν έχει περιληφθεί και Προϋπολογισθεί στο ετήσιο Τεχνικό Πρόγραμμα , (Εγκύκλιος 5/2009 , Υπουργείο Εσωτερικών) .

1.4. Έγκριση Τεχνικού Προγράμματος.

Η Τελική έγκριση του Τεχνικού Προγράμματος από την Προϊσταμένη Αρχή , πολλές φορές και με την μορφή ετοιμότητας από πλευράς Επιχείρησης , ανοίγει τον δρόμο για την μελετητική ωρίμανση του έργου , είτε από την ίδια την Επιχείρηση , μέσω της Τεχνικής της Υπηρεσίας , είτε μέσω των διαδικασιών που ο Ν. 3316/05 ορίζει.

Τέλος , πέραν της έγκρισης του Τεχνικού Προγράμματος , όταν αυτό δεν συνοδεύεται και από ψήφιση αντίστοιχης πίστωσης , καθίσταται αναγκαία η μελλοντική αναμόρφωση του Προϋπολογισμού , πριν την τελική ένταξη του έργου σε Συγχρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΕ ΟΡΙΣΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Οι Τεχνικές Προδιαγραφές που προσδιορίζουν τους γενικούς τεχνικούς όρους εκπόνησης των μελετών ορίζονται στο Π.Δ. 696/74 (ΦΕΚ 301 Α΄) .

Οι μελέτες διακρίνονται γενικά σε τρία διαδοχικά στάδια,

- Την Προκαταρκτική Μελέτη
- Την Προμελέτη
- Την Οριστική Μελέτη ,

Ενώ και η εκπόνηση του επόμενου σταδίου προϋποθέτει την έγκριση του προηγούμενου.

Κανένα έργο , που δεν θα κατασκευασθεί με το σύστημα «μελέτη – κατασκευή» , δεν μπορεί να ενταχθεί σε συγχρηματοδοτούμενο έργο , αν δεν είναι ώριμο σε επίπεδο Οριστικής μελέτης.

Η εκπόνηση της οριστικής μελέτης ενός έργου από την Δ.Ε.Υ.Α. μπορεί να γίνει :

- Από την ίδια την Δ.Ε.Υ.Α. , μέσω των στελεχών της του Τμήματος Μελετών της , ή αντίστοιχης Οργανικής μονάδος.
- Με εξωτερικό συνεργάτη και μέσα από διαδικασίες που ο Ν. 3316/05 ορίζει.

2.1. Εκπόνηση μελέτης από την ίδια την Δ.Ε.Υ.Α.

Και στην περίπτωση εκπόνησης της μελέτης από την ίδια την Δ.Ε.Υ.Α., αλλά και στην περίπτωση μέσω του Ν. 3316/05 , σκοπός της οριστικής μελέτης είναι ο καθορισμός όλων των έργων που έχουν επιλεγεί προς κατασκευή , συνοδευόμενα από πλήρεις και αναλυτικούς υπολογισμούς που καθιστούν το έργο ικανό προς κατασκευή.

Η οριστική μελέτη αποτελείται από τα παρακάτω στοιχεία :

2.1.1. Την Τεχνική Έκθεση με :

- Αναφορά στο ιστορικό εκπόνησης ή ανάθεσης της μελέτης , στις υπάρχουσες προηγούμενες μελέτες προκαταρκτικές , υδρογεωλογικές , Π.Π.Ε. κ.λ.π. , στο Γενικό Πολεοδομικό σχέδιο της περιοχής , στην σύντομη περιγραφή του προβλήματος και στην περιγραφή των προτεινόμενων έργων με την χάραξη των νέων και την επισήμανση των διατηρητέων .

- Γενικές πληροφορίες που έχουν να κάνουν με στοιχεία μορφολογίας εδάφους και γεωλογίας περιοχής , που θα χρησιμοποιηθούν στην μελέτη , κρίσιμων κλιματολογικών στοιχείων , π.χ. ύψη βροχής σε ετήσια βάση , που θα παίξουν ρόλο στην διαστασιολόγηση στοιχείων του έργου και μια γενική περιγραφή της κοινωνικο – οικονομικής κατάστασης , που μπορεί να αποτελέσει και αυτή στοιχείο προσδιορισμού μελλοντικών πολιτικών.
- Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης που θα περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα ΥΔΡ – ΑΠΧ , αλλά και τις υπόλοιπες υποδομές , όπως γεωτρήσεις – αντλιοστάσια – δεξαμενές – μονάδες Ε.Ε.Λ. κ.λ.π., την σημερινή οικιστική κατάσταση στην έκταση ευθύνης του προς κατασκευή έργου , τους σημερινούς όρους δόμησης , προς υπολογισμό της μέγιστης οικιστικής ανάπτυξης , άρα και των μέγιστων απαιτήσεων σε ΥΔΡ – ΑΠΧ , αλλά και τα ήδη εκτελεσθέντα έργα , σε προηγούμενα χρόνια και ιδιαίτερα των μεγάλων συγχρηματοδοτούμενων.
- Την ανάλυση των μελλοντικών αναγκών – απαιτήσεων που πρέπει να εξασφαλίζει το νέο έργο , όπως θα προκύψουν με επεξεργασία στοιχείων σημερινού και μελλοντικού πληθυσμού , μέσω και ειδικών καταναλώσεων νερού , αλλά και νέων χρήσεων γης , ή ειδικών εγκαταστάσεων που αναμένονται στον χώρο ευθύνης του νέου έργου.
- Την ανάλυση ειδικών επί μέρους στοιχείων της οριστικής μελέτης , που θα μπορούσαν να ήταν : α. Για τα επί μέρους εξωτερικά δίκτυα ύδρευσης η καταγραφή των αγωγών ανά διατομή και υλικό , των γεωτρήσεων και αντλιοστασίων με τις ικανότητές των , των δεξαμενών με το σχήμα , τον όγκο, τις διαστάσεις των . β. Για τα εσωτερικά δίκτυα , ο χωρισμός του οικισμού σε υδραυλικές ζώνες με την αντίστοιχη δεξαμενή στην ζώνη , το πρωτεύον και δευτερεύον δίκτυο ΥΔΡ ανά ζώνη με τα υλικά των , καθώς και πίνακες υδραυλικών και ειδικών χυτοσιδηρών τεμαχίων , απαραίτητων για την λειτουργία του έργου , ενώ γ. Για τα δίκτυα αποχέτευσης , η καταγραφή των αγωγών ανά διατομή , υλικό με τ' αντίστοιχα φρεάτια επίσκεψής των , με τις κλίσεις και τους βαθμούς πλήρωσής των .
- Πρώτη οικονομική προσέγγιση , μέσα από ανάλυση προϋπολογισμού κατασκευής και ποσοτήτων καταναλώσεων , που θα έχουν συγκεκριμένο στόχο – δείκτη προσέγγισης , π.χ. το κόστος νερού ανά κυβικό μέτρο , σε όλες τις πιθανές φάσεις κατασκευής του έργου , ή το κόστος εγκαταστάσεων ανά εξυπηρετούμενο κάτοικο .

2.1.2. Τα Τεύχη υπολογισμών με :

- Υδραυλικούς υπολογισμούς που με δεδομένα τα πληθυσμιακά στοιχεία , τις κατάλληλες μέσες και ειδικές καταναλώσεις και τον χωρισμό των οικισμών σε ζώνες , είτε εξ' αιτίας υψομετρικών διαφορών , είτε εξ' αιτίας επιφανειών εξυπηρέτησης , μαζί με την μοντελοποίηση του δικτύου και στην συνέχεια την χρήση κατάλληλων λογισμικών , θα καταλήγουν στην βέλτιστη τεχνικό - οικονομική διαστασιολόγηση όλων των υδραυλικών στοιχείων – μερών , όπως αγωγών , φρεατίων , αλλά και εγκαταστάσεων , ικανών να εξασφαλίσουν τους σκοπούς κατασκευής του έργου.
- Στατικούς υπολογισμούς που με δεδομένα τα σχέδια ξυλοτύπων των επί μέρους δομικών στοιχείων όλου του έργου , τους ισχύοντες κανονισμούς , αντισεισμικό – σκυροδέματος - χάλυβα και μέσω κατάλληλου λογισμικού , θα καταλήγουν στη διαστασιολόγηση της θεμελίωσης και του συνόλου των δομικών στοιχείων , αλλά και των πιθανών αγκυρώσεων , σωλήνων και λοιπών κατασκευών , όλα αυτά με τον δυσμενέστερο συνδυασμό στατικών και δυναμικών φορτίων.
- Υγιεινολογικούς υπολογισμούς όπως για παράδειγμα ο καθορισμός της επιφάνειας , του όγκου και του βάθους μιας δεξαμενής δευτεροβάθμιας καθίζησης , ή της αντίστοιχης δεξαμενής παρατεταμένου αερισμού , κ.λ.π.
- Ηλεκτρομηχανολογικούς υπολογισμούς που θα αιτιολογούν και θα διαστασιολογούν Η/Μ Εγκαταστάσεις και ιδιαίτερα ονομαστικές παροχές λειτουργίας αντλιοστασίων , καθορισμό αριθμού , ονομαστικών παροχών , βαθμού απόδοσης , ισχύος αντλιών, τύπων , ισχύος και μετάδοσης κίνησης κινητήρων , υποσταθμών με αριθμό μετασχηματιστών και διατάξεις σύνδεσής των , αντιπληγματικής προστασίας αντλιοστασίων και κύριων καταθλιπτικών αγωγών , κ.λ.π.
- Τοπογραφικούς υπολογισμούς σε οδεύσεις , χωροσταθμίσεις με τελικό αποτέλεσμα την οριζοντιογραφική και υψομετρική αποτύπωση των αναγκαίων γηπέδων και περιοχών του έργου.
- Γεωτεχνικούς υπολογισμούς που με βάση τα εδαφικά προφίλ , όπως αυτά προέκυψαν από τις αντίστοιχες γεωτρήσεις και τις τιμές βασικών εδαφικών παραμέτρων , όπως γωνίας τριβής , συνοχής , διατμητικής αντοχής κ.λ.π., που προκύπτουν από τις εργαστηριακές δοκιμές , θα καταλήγουν σε προτάσεις για την μορφή της κατάλληλης θεμελίωσης , του τρόπου αντιστήριξης των πρανών , όταν απαιτείται , των αναμενόμενων καθιζήσεων , του τρόπου εξέλιξης των στον χρόνο και πιθανόν του τρόπου επίσπευσής των , όταν ειδικοί όροι το επιβάλουν.

2.1.3. Τα Τεύχη Σχεδίων με :

- Γενική οριζοντιογραφία , συνήθως σε κλίμακα 1/5000 , που παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά στοιχεία των αγωγών – φρεατίων - εγκαταστάσεων – ειδικών στοιχείων χρήσης ανά ζώνη ή περιοχή , ή συγκεκριμένη επιφάνεια επιρροής.
- Επί μέρους οριζοντιογραφίες , συνήθως σε κλίμακα 1/1000 , που παρουσιάζουν το σύνολο αγωγών – φρεατίων - εγκαταστάσεων με τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των , το είδος , το μήκος , το υλικό των αγωγών , από κόμβο σε κόμβο , ή φρεάτιο σε φρεάτιο , τα υδραυλικά και ειδικά χυτοσιδηρά τεμάχια , τις δικλείδες διακοπής , τα φρεάτια καθαρισμού , τα φρεάτια υπερχείλισης , τα ειδικά υδραυλικά στοιχεία , τα αποτελέσματα της υδραυλικής επίλυσης για κρίσιμα υδραυλικά μεγέθη και την φορά κίνησης του νερού , όταν αυτή είναι μονοσήμαντη.
- Υδραυλικές μηκοτομές για το σύνολο των αγωγών , ανά ζώνη ή περιοχή , σε κατάλληλες κλίμακες , με τα στοιχεία εδάφους , τα στοιχεία υδραυλικού υπολογισμού , τα μήκη , το υλικό των αγωγών , τις παροχές και τις ταχύτητες , την κλίση της πιεζομετρικής γραμμής , τις δικλείδες διακοπής και τα φρεάτια καθαρισμού , τις κλίσεις των αγωγών αποχέτευσης , τις θέσεις των φρεατίων επίσκεψης και πτώσης , καθώς και τις θέσεις των εμποδίων και δικτύων κοινής ωφέλειας άλλων Οργανισμών .
- Αναγκαία σχέδια επί μέρους στοιχείων , όπως οι τυπικές διατομές εκσκαφής ανά είδους αγωγού , οι κατάλληλες διατάξεις για αγκυρώσεις υδραυλικών και ειδικών χυτοσιδηρών τεμαχίων , οι ειδικές κατασκευές διέλευσης – στήριξης – ελέγχου αγωγού από χείμαρρους και άλλων λοιπών τεχνικών έργων , που δεν καλύπτονται με τα γενικά σχέδια , αλλά η κατασκευή των απαιτεί ειδική προσέγγιση.
- Σχέδια ξυλοτύπων , συνήθως σε κλίμακα 1/50 , δομικών στοιχείων κατασκευών όπως δεξαμενών , αντλιοστασίων , φρεατίων δικλείδων , φρεατίων επίσκεψης , εξαερισμού , καθαρισμού και υπερχείλισης .
- Σχέδια λεπτομερειών , συνήθως σε κλίμακα 1/20 , επί μέρους στοιχείων δομικών έργων , όπως π.χ. σπλισμών , αγκυρώσεων , στηρίξεων , απολύτως απαραίτητα για την σωστή εφαρμογή της μελέτης επί τόπου του έργου.
- Τοπογραφικά διαγράμματα με αποτυπώσεις των γηπέδων νέων έργων , με τις συντεταγμένες κορυφών , την υψομετρία της περιοχής , το εμβαδόν των χώρων , την υπάρχουσα ρυμοτομία και τις παρακείμενες ιδιοκτησίες.
- Σχέδια Ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων με κατόψεις – τομές κτιρίων που περιλαμβάνουν το σύνολο των Η/Μ εγκαταστάσεων , τις θέσεις ηλεκτρικών πινάκων , φρεατίων , γραμμών κίνησης , φωτισμού, διανομής ισχύος.

2.2. Με βάση τον Ν. 3316/05

Με τον Ν. 3316/05 (ΦΕΚ – 4.2./2005) , ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων για εκπόνηση μελετών και παροχή υπηρεσιών μηχανικού , όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται από τις Υπηρεσίες και οι υπηρεσίες μηχανικού δεν παρέχονται από το προσωπικό της Αναθέτουσας Αρχής. Η διαδικασία για την σύναψη της σύμβασης μελέτης ή παροχής υπηρεσιών , προϋποθέτει κατ' αρχήν την :

2.2.1. Σύνταξη του φακέλου του έργου

Η σύνταξη αυτή γίνεται με φροντίδα της Υπηρεσίας που διεξάγει τον διαγωνισμό και εγκρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή. Είναι απαραίτητο να συμπληρώνεται και να επικαιροποιείται σε όλα τα στάδια έγκρισης της μελέτης και σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνει :

- Το τεύχος Τεχνικών Δεδομένων του έργου που περιλαμβάνει μια γενική – τεχνική περιγραφή του έργου , αναφορά σε διαθέσιμες προηγούμενες μελέτες που σχετίζονται με το παρόν έργο , καταγραφή - παρουσίαση αριθμητικών δεδομένων παραμέτρων που θα παίξουν καίριο ρόλο στην μελλοντική διαστασιολόγησή του , τις γεωγραφικές – τοπικές συνθήκες στο χώρο ανάπτυξης του έργου και μία περιγραφή στόχων , η υλοποίηση των οποίων αναμένεται μέσα από υπαρκτά ποιοτικά στοιχεία του φυσικού αντικειμένου.
- Το τεύχος Τεκμηρίωσης του έργου που μέσα από μια σειρά αριθμητικών δεδομένων για μετρήσιμα μεγέθη και μια σειρά έργων που έχουν ολοκληρωθεί και συνεισέφεραν ήδη σε ποιοτικές βελτιώσεις , εμφανίζει το προς κατασκευήν νέο έργο να ενσωματώνεται στα ήδη προηγούμενα και να συνεισφέρει σε περαιτέρω βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες , είτε μέσω τεκμηριωμένων αναμενόμενων οικονομικών δεικτών , είτε μέσω περιβαλλοντικού οφέλους , είτε τέλος μέσω βελτιστοποίησης δεικτών - μεγεθών σχετικών με την Ύδρευση και την Αποχέτευση.
- Την Συγγραφή Υποχρεώσεων του έργου , που αποτελεί πρότυπο τεύχος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. , ανάλογα με τον τύπο Διακήρυξης της μελέτης και η οποία ρυθμίζει θέματα εκτέλεσης της μελέτης , αμοιβών – κρατήσεων – εγγυήσεων και ρητρών της σύμβασης , καθηκόντων και ευθυνών του Αναδόχου , υποχρεώσεων του Εργοδότη , διαφωνίες και δικαστική επίλυση διαφορών, καθώς και ισχύουσα Νομοθεσία και τρόπο επικοινωνίας.

- Το Τεύχος Προεκτιμώμενης αμοιβής στο οποίο με μια σειρά εφαρμογής τύπων υπολογισμών βάσει αριθμού Αποφάσεων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για το συγκεκριμένο θέμα , όπως των ΔΜΕΟ /1257/9-8-05 , ΔΜΕΟ/2361/30-12-05 , ΔΜΕΟ/2229/4-7-06 , ανάλογα με την κατηγορία του έργου και άλλα επί μέρους στοιχεία για κάθε περίπτωση , καταλήγει αφ' ενός στην συνολική τελική Προεκτιμώμενη αμοιβή του μελετητή , αφ' ετέρου και στον επί μέρους καταμερισμό της αμοιβής ανά είδος πτυχίου , απαραίτητο στάδιο πριν την τελική Διακήρυξη της μελέτης.
- Την Αναλυτική Διακήρυξη του έργου , πρότυπο τεύχος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. , ανάλογα με το είδος της Μελέτης που πρόκειται να εκπονηθεί , (Άρθρα 6, 7, 9) του Ν. 3316/05 και στην οποία ορίζονται μεταξύ των άλλων , θέματα δικαιουμένων συμμετοχής στον διαγωνισμό , περιεχομένου του φακέλου προσφοράς , εγγυήσεων συμμετοχής – καλής εκτέλεσης και αμοιβών , τρόπου πληρωμής του Αναδόχου , παραλαβής τευχών και υποβολής φακέλου , διαδικασία παραλαβής και αξιολόγησης προσφορών .
- Την Περιληπτική Διακήρυξη της Μελέτης , με ή χωρίς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης , σύμφωνα με το όριο της Οδηγίας 2004/17, με στοιχεία της Αναλυτικής Διακήρυξης που ορίζουν φορέα ανάθεσης , κατηγορίες μελετών , χρόνο διαγωνισμού , δικαιούμενοι συμμετοχής , ποσό εγγυητικής συμμετοχής και το κριτήριο ανάθεσης. Ο χρόνος δημοσίευσης ορίζεται από το άρθρο 13 του Ν.3316/05 . Η προθεσμία αυτή δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 52 ημερών , από την ημέρα αποστολής της περίληψης για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων , στο Τ.Ε.Ε. και στον Ελληνικό τύπο . Σε περίπτωση ανάθεσης συμβάσεων με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω του ορίου υποχρεωτικής αμοιβής της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 30 ημερών , από την ημέρα αποστολής της περίληψης για δημοσίευση , στο Τ.Ε.Ε. και στον Ελληνικό τύπο .
- Τον Προϋπολογισμό Προσφοράς , που είναι πρότυπο τεύχος του Υ. ΠΕ. ΧΩ. Δ.Ε. στον οποίο ο υποψήφιος Ανάδοχος , ανά κατηγορία μελέτης και με βάση την αντίστοιχη προεκτιμώμενη αμοιβή του φακέλου του έργου , αναγράφει το ποσοστό έκπτωσης και κατά συνέπεια την προσφερόμενη τιμή ανά κατηγορία μελέτης.
- Το χρονοδιάγραμμα της μελέτης του έργου όπου η Υπηρεσία ενδεικτικά παρουσιάζει με κατάλληλη μορφή , τον συνολικό χρόνο εκπόνησης της μελέτης , όπως αυτή τον εκτιμά για όλες τις κατηγορίες μελετών που η Διακήρυξη του έργου ορίζει.

2.2.2. Ορισμός Επιτροπής Διαγωνισμού

Για την διεξαγωγή του Διαγωνισμού η Προϊσταμένη Αρχή συγκροτεί Επιτροπή Διαγωνισμού από τρία (3) , ή πέντε (5) μέλη , αν κατά την κρίση της η διαδικασία είναι πολύπλοκη και απαιτείται εξειδικευμένη εμπειρία. Και στις δύο περιπτώσεις , ένα (1) μέλος της Επιτροπής υποδεικνύεται κάθε φορά από το Τ.Ε.Ε., ενώ τα υπόλοιπα μέλη είναι Υπηρεσιακοί παράγοντες. Τα της διαδικασίας συγκρότησης της Επιτροπής Διαγωνισμού , ορίζονται στο άρθρο 21 του Ν. 3316/05.

2.2.3. Διαδικασία Διαγωνισμού

Στις επόμενες παραγράφους περιγράφεται η Διαδικασία Διαγωνισμού για μελέτες που ανατίθενται κατά το άρθρο 7 , του Ν. 3316/05 (Ανάθεση Οριστικής μελέτης ή άλλων σταδίων) , που αποτελεί ίσως την πλειοψηφία των ανατιθέμενων μελετών σήμερα.

Γίνεται σαφές ότι οι παρόμοιες – αντίστοιχες διαδικασίες του άρθρου αυτού , αναλυτικά περιγράφονται και στα άρθρα 6 (Ανάθεση Προκαταρκτικής – Προμελέτης) και 9 (Ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών).

- Στον Διαγωνισμό λαμβάνουν μέρος όσοι από την Διακήρυξη έχουν το νόμιμο δικαίωμα συμμετοχής , βάσει και των καλουμένων πτυχίων , καταθέτοντας υπεύθυνη δήλωση περί μη ύπαρξης λόγω αποκλεισμού , φάκελο Τεχνικής Προσφοράς και φάκελο Οικονομικής Προσφοράς. Κατά την συνεδρίαση αυτή η Επιτροπή ελέγχει το εμπρόθεσμο της κατάθεσης , αριθμεί και μονογράφει τους φακέλους προσφοράς και ελέγχει την πληρότητα των φακέλων , το δικαίωμα συμμετοχής του καθενός , την προσωπική κατάσταση του συμμετέχοντος και την ύπαρξη της τυχόν ειδικής τεχνικής ικανότητας.
- Ο φάκελος Τεχνικής Προσφοράς περιέχει την Τεχνική Έκθεση για την συγκεκριμένη μελέτη , στηριγμένη στα στοιχεία του φακέλου του έργου , το Οργανόγραμμα με την προτεινόμενη Ομάδα Μελέτης και την Έκθεση Μεθοδολογίας , με την οποία ο υποψήφιος Ανάδοχος θα παράσχει τις ζητούμενες Υπηρεσίες . Η Οικονομική Προσφορά περιλαμβάνει τις αμοιβές για κάθε επί μέρους κατηγορία μελέτης που στην Διακήρυξη ορίζονται.
- Τελικό αποτέλεσμα της μέχρι εδώ διαδικασίας , είναι η σύνταξη του Πρακτικού Ι , αντίγραφο του οποίου αποστέλλεται και στους ενδιαφερόμενους.
- Στην συνέχεια σε κλειστές συνεδριάσεις η Επιτροπή ελέγχει , κρίνει και αξιολογεί τις «Τεχνικές Προσφορές».

Η Τεχνική Προσφορά αξιολογείται ως προς την πληρότητα και αρτιότητα της εκτίμησης του αντικειμένου της μελέτης που προκύπτει μέσα από την Τεχνική Έκθεση , ως προς την αποτελεσματικότητα της Έκθεσης Μεθοδολογίας , αλλά και ως προς την Οργανωτική αποτελεσματικότητα της Ομάδας Μελέτης.

- Αποτέλεσμα αυτού του σταδίου της διαδικασίας είναι η βαθμολόγηση των Τεχνικών Προσφορών και η σύνταξη του Πρακτικού II.
- Το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών είναι το επόμενο βήμα της διαδικασίας , ορίζει την βαθμολόγηση της Οικονομικής Προσφοράς και οδηγεί , μαζί και με την προηγηθείσα βαθμολογία της Τεχνικής Προσφοράς , στον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από Οικονομικής άποψης προσφοράς , άρα και στον υποψήφιο τελικό Ανάδοχο . Όλα τα παραπάνω αποτυπώνονται στο Πρακτικό III. Με την εκδίκαση των όποιων ενστάσεων οδηγούμαστε στην έγκριση του Τελικού Αποτελέσματος από την Προϊσταμένη αρχή και στην δυνατότητα υπογραφής της Σύμβασης.

2.2.4. Υπογραφή της Σύμβασης

Η Σύμβαση περιλαμβάνει το σύνολο των όρων που προσδιορίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων και υπογράφεται με την κατάθεση της εγγύησης καλής εκτέλεσης σε ποσοστό 5% επί της προεκτιμώμενης αμοιβής του ανατιθεμένου σταδίου , όπως το άρθρο 24 του Ν. 3316/05 ορίζει .

2.2.5. Εκπόνηση μελέτης και παραδοτέα

Μετά την υπογραφή της Σύμβασης η μελέτη αρχίζει να εκπονείται σταδιακά και σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα , με παραδοτέα , ανά στάδιο , την Τεχνική έκθεση , τα τεύχη υπολογισμών και την πλήρη και αναγκαία για το έργο σειρά των κατασκευαστικών σχεδίων , με περιεχόμενα – προδιαγραφές – μορφή , τα ίδια που αναπτύχθηκαν σε προηγούμενη παράγραφο για εκπόνηση της μελέτης από την ίδια την Δ.Ε.Υ.Α.

2.2.6. Εγκρίσεις της Μελέτης

Η μελέτη εγκρίνεται κατά στάδια και στο σύνολό της από την Διευθύνουσα Υπηρεσία. Με την έγκριση του κάθε σταδίου πιστοποιείται η τήρηση των προδιαγραφών – κανονισμών και όλων των τεχνικών οδηγιών που ισχύουν κατά τον χρόνο σύνταξης της μελέτης. Αν προβλέπεται , βάσει Νόμου , πριν την έγκριση της Μελέτης και η γνώμη και άλλων υπηρεσιών , αυτή υποβάλλεται προς αυτές σε συγκεκριμένο διάστημα που ο Ν. 3316/05 ορίζει.

Υπενθυμίζεται ότι η εγκ. 35/07 του Υπ. Εσωτερικών ορίζει τα ποσά μελετών έργων πάνω από τα οποία απαιτείται η θεώρηση από Αρμόδιες Υπηρεσίες , ύστερα από γνώμη Τεχνικού Συμβουλίου .

Συγκεκριμένα μελέτες έργων με Προϋπολογισμό πάνω από 5 εκ. € , μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. , θεωρούνται από την αρμόδια Τεχνική Υπηρεσία , ύστερα από την γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων .

Μελέτες έργων με Προϋπολογισμό πάνω από 15 εκ. € , μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. , θεωρούνται από την Τεχνική Υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών , ύστερα από την γνώμη του Συμβουλίου Δημοτικών και Κοινοτικών Έργων και Θεώρησης Μελετών .

Η έγκριση των επί μέρους σταδίων , αποτελεί και την προσωρινή παραλαβή αυτών. Η οριστική παραλαβή της μελέτης πραγματοποιείται με Απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής , μετά όμως και την έγκριση και του τελευταίου σταδίου της μελέτης και την έκδοση βεβαίωσης περαίωσης από την Διευθύνουσα Υπηρεσία , για την περαίωση των εργασιών της σύμβασης.

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΕΥΧΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ**3.1 Σύνταξη Τευχών από την ίδια την Δ.Ε.Υ.Α., ή από Ανάδοχο μέσω του Ν. 3316/05**

Σε κάθε περίπτωση , είτε δηλαδή τα τεύχη δημοπράτησης συντάσσονται από την ίδια την Δ.Ε.Υ.Α., είτε από Ανάδοχο Μελετητή που έχει προκύψει με την διαδικασία του Ν. 3316/05 , ο πλήρης κατάλογος των τευχών Δημοπράτησης περιλαμβάνει :

3.1.1 Την Τεχνική Περιγραφή , ή Τεχνική Έκθεση

Στην Τεχνική Περιγραφή , ή Τεχνική Έκθεση , αφού γίνει μια γενική περιγραφή για το προς εκτέλεση έργο , με τον τίτλο του , τον αριθμό μελέτης του , την Διευθύνουσα Υπηρεσία και την Προϊσταμένη Αρχή , αναφέρονται ειδικότερα τα κύρια Τεχνικά αντικείμενα του έργου , ο τρόπος κατασκευής του , χαρακτηριστικές τιμές του φυσικού αντικειμένου , αλλά και ο προϋπολογισμός του έργου , με επί μέρους ανάλυση αυτού σε Εργασίες , ΓΕ + ΟΕ , Απρόβλεπτα , Αναθεώρηση και Φ.Π.Α.

3.1.2 Τον Προϋπολογισμό Μελέτης

Ο Προϋπολογισμός Μελέτης προκύπτει ως άθροισμα των επί μέρους γινομένων των ποσοτήτων εργασιών με την τιμή μονάδος της αντίστοιχης εργασίας , ορισμένης από το εγκεκριμένο και ισχύον τιμολόγιο εργασιών . Όλα αυτά ανά κατηγορία εργασιών και ανά ομάδα εργασιών βάσει και της εγκυκλίου 36/05 , ώστε να είναι δυνατόν και οι ορισμοί των αντίστοιχων πτυχίων που θα κληθούν στην Δημοπρασία , αλλά και οι έλεγχοι των μελλοντικών ΑΠΕ , ανά ομάδες εργασιών.

Είναι πιθανόν στο έργο να περιλαμβάνονται και απαραίτητες εργασίες οι οποίες όμως δεν είναι επιλέξιμες από τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Στην περίπτωση αυτή ο Προϋπολογισμός του έργου αναλύεται σε Προϋπολογισμό Επιλέξιμων εργασιών και Προϋπολογισμό μη Επιλέξιμων εργασιών , πριν καταλήξουμε στον Συνολικό Προϋπολογισμό. Όλοι οι επί μέρους Προϋπολογισμοί , όπως και ο συνολικός , περιλαμβάνει τις Εργασίες , τα ΓΕ + ΟΕ , τις Απρόβλεπτες δαπάνες , τις αναμενόμενες Αναθεωρήσεις και τον Φ.Π.Α.

Τα ποσά των Απροβλέπτων δαπανών ανέρχονται σε ποσοστό 9% επί του Προϋπολογισμού της Υπηρεσίας , χωρίς Αναθεώρηση και Φ.Π.Α. για έργα συνολικού Προϋπολογισμού ίσου ή μεγαλύτερου του ορίου εφαρμογής της Κοινοτικής Νομοθεσίας και 15% για έργα με Προϋπολογισμό μικρότερου του παραπάνω ορίου . Θέματα Απροβλέπτων ρυθμίζει το Άρθρο 57 του Ν. 3669/2008 .

3.1.3. Το Τιμολόγιο Μελέτης

Το Τιμολόγιο Μελέτης Εργασιών περιλαμβάνει τους γενικούς όρους , την διατύπωση των επί μέρους εργασιών , απαραίτητων για το έργο και φυσικά την τιμή μονάδος εργασίας , όπως όλα αυτά προκύπτουν από τα εγκεκριμένα και ισχύοντα τεύχη του ΥΠΕΧΩΔΕ , ανά κατηγορία εργασιών.

Επισημαίνεται η έγκριση και η αναπροσαρμογή ενιαίων Τιμολογίων Οικοδομικών Έργων από 4-5-2009 , με Προϋπολογισμό έως 2 εκ. € και πάνω από 2 εκ. € , όπως και αντίστοιχων Υδραυλικών Έργων , από 10-4-2009 , με Προϋπολογισμό έως 1,5 εκ. € , μεταξύ 1,5 και 5 εκ. € , αλλά και πάνω από 5 εκ. € .

3.1.4 Τις Τεχνικές Προδιαγραφές

Αυτές αναφέρονται για το σύνολο των εργασιών του έργου (εκσκαφές , επιχώσεις , συνδέσεις αγωγών , αποκαταστάσεις , σκυροδετήσεις , επιχρίσματα , χρωματισμοί κ.λ.π.) , καθώς και το σύνολο των εξαρτημάτων και υλικών (δομικών , υδραυλικών κ.λ.π.) που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο.

3.1.5 Την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων

Αυτή περιλαμβάνει πάλι την γενική περιγραφή των κύριων σταδίων και αντικειμένων του έργου , την συνολική προθεσμία κατασκευής του έργου , με τις τμηματικές προθεσμίες και τις τυχόν ποινικές ρήτρες , αλλά και θέματα που αφορούν τον τρόπο πορείας και εκτέλεσης του έργου και το σύνολο των υποχρεώσεων του αναδόχου , έναντι ζημιών και ατυχημάτων , αποκαταστάσεων , ασφάλειας στον τόπο του έργου , αλλά και έναντι των υπολοίπων δικτύων κοινής ωφέλειας , καθώς και ελέγχου της ποιότητας υλικών και εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο.

3.1.6 Το σχέδιο Ασφάλειας Υγείας , (Σ.Α.Υ.)

Το Σ.Α.Υ. προβλέπεται από το άρθρο 3 του Π.Δ. 305/96 . Σ' αυτό και αφού γίνει πάλι μία γενική περιγραφή των κυρίων αντικειμένων του έργου και δοθούν πληροφορίες σχετικά με τον τόπο του έργου και τις φάσεις του έργου , ο συντάκτης του αντιστοιχίζει σε πίνακα τις φάσεις του έργου , με τους κινδύνους που κατά την κρίση του μπορούν να εμφανιστούν. Κατά την αντιστοίχιση αυτή , χρησιμοποιούνται οι αριθμοί 1 έως 3 , η υποκειμενική χρήση των οποίων φανερώνει για μεν τον αριθμό 3 συνεχή παρουσία της πηγής κινδύνου , για τον αριθμό 1 , περιοδική εμφάνιση της πηγής κινδύνου , για δε τον αριθμό 2 μία ενδιάμεση περίπτωση.

Στην συνέχεια για κάθε πηγή κινδύνου που έχει επισημανθεί , αναγράφονται οι σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας που προβλέπουν την χρήση μέτρων προστασίας , ή τ' αναγκαία πρόσθετα μέτρα που απαιτούνται. Διευκρινήσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ έχουν δοθεί με την υπ' αριθμ. 6/08 εγκύκλιο του Υ.ΠΕ.ΧΩ. Δ.Ε.

3.1.7 Τον Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (Φ.Α.Υ.)

Ο Φ.Α.Υ. , όπως και το Σ.Α.Υ. , προβλέπεται από το άρθρο 3 του Π.Δ. 305/96 και ελέγχεται ως προς το περιεχόμενό του από την Αρχή που εγκρίνει την αρχική μελέτη , αλλά και ως προς την αναπροσαρμογή του , αν έχει προκύψει ανάγκη νέων εργασιών. Ο Φ.Α.Υ. τηρείται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου , μετά το τέλος δε του έργου συνοδεύει αυτό καθ' όλη την διάρκεια της ζωής του , φυλάσσεται με ευθύνη του κυρίου του έργου και είναι απαραίτητο στοιχείο για την Οριστική παραλαβή του έργου .

Μία τυπική διάταξη του ΦΑΥ περιλαμβάνει :

α. Το τμήμα με τα γενικά στοιχεία του έργου και αναφορά στο είδος του , στην διεύθυνσή του , στον αριθμό έγκρισης της μελέτης του , στα στοιχεία του κυρίου έργου , αλλά και των υπευθύνων ενημέρωσης και αναπροσαρμογής του ΦΑΥ.

β. Το τμήμα του μητρώου του έργου , με αναφορά σε μία γενική Τεχνική περιγραφή του έργου , στις παραδοχές της μελέτης (υλικά , έδαφος , φορτία , σεισμολογικά στοιχεία) και στα «ως κατασκευάσθη σχέδια του έργου και των εγκαταστάσεων».

γ. Το τμήμα των Επισημάνσεων των θέσεων των δικτύων κοινής ωφέλειας , των υλικών που μπορεί να προκαλέσουν κίνδυνο , τις οδούς διαφυγής και των συστημάτων που πρέπει να βρίσκονται σε συνεχή λειτουργία.

δ. Το τμήμα με τις οδηγίες και άλλα χρήσιμα στοιχεία , όπου καταγράφονται στοιχεία που αποσκοπούν στην πρόληψη και αποφυγή κινδύνων από μεταγενέστερες εργασίες συντήρησης , επισκευής κ.λ.π. και δίνονται οδηγίες για τον ασφαλή τρόπο εκτέλεσής των.

ε. Το τμήμα με το πρόγραμμα των αναγκαίων επιθεωρήσεων και συντηρήσεων του έργου και των εγκαταστάσεών του.

3.1.8. Την Αναλυτική Διακήρυξη του έργου.

Μετά τις 1-12-2008 ισχύουν και εφαρμόζονται δύο πλέον τύποι διακηρύξεων , πρότυπα του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και συγκεκριμένα :

α. Ο τύπος Α , για έργα που ο Προϋπολογισμός των είναι $\geq 5.150.000$ € (χωρίς Φ.Π.Α.) , οπότε εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2004/18 και 2004/17 και

β. Ο τύπος Β για έργα που ο Προϋπολογισμός των είναι μικρότερος των 5.150.000 € (χωρίς Φ.Π.Α.) , οπότε τα έργα δεν εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2004/18 και 2004/17. Σημειώνεται εδώ ότι αν ο Προϋπολογισμός του έργου συνολικά υπερβαίνει το παραπάνω ποσόν , τότε χρησιμοποιείται ο τύπος Α , ενώ και το ποσόν των 5.150.000 € ισχύει για την διετία 2008-2009.

Σε κάθε περίπτωση , είτε τύπου Α , είτε τύπου Β , στα πρότυπα τεύχη Διακήρυξης του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. , δίνονται και μεταξύ των άλλων , πληροφορίες για τον κύριο του έργου , τον τρόπο παραλαβής των τευχών και των προϋποθέσεων συμμετοχής στον διαγωνισμό , της διαδικασίας κατάθεσης – εξέτασης προσφορών, του Προϋπολογισμού του και της περιγραφής των κύριων στοιχείων του έργου , των απαιτούμενων εγγυητικών , του χρόνου παραλαβής των τευχών – διευκρινήσεων , αλλά και των προσφορών , των δικαιούμενων για συμμετοχή στον διαγωνισμό , βάσει των καλούμενων πτυχίων και των προϋπολογισμών , για τα απαραίτητα δικαιολογητικά συμμετοχής και τον τρόπο συμπλήρωσης της Οικονομικής Προσφοράς.

Τονίζεται ότι σε κάθε περίπτωση ο φορέας του έργου συμπληρώνει στο ισχύον κάθε φορά πρότυπο τεύχος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., μόνο τα αναγκαία στοιχεία – πληροφορίες που αφορούν ειδικά το έργο που δημοπρατείται.

3.1.9. Την Περιληπτική Διακήρυξη του έργου.

Η Περιληπτική Διακήρυξη για έργα που δεν εμπίπτουν στο Κοινοτικό Δίκαιο δημοσιεύεται τουλάχιστον 15 μέρες πριν την διεξαγωγή του διαγωνισμού στο ΦΕΚ και στον Ελληνικό τύπο , όπως το άρθρο 15 του Ν. 3669/08 ορίζει και σύμφωνα με την Εγκ. 13/06 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Για έργα που εμπίπτουν στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο , η Περιληπτική Διακήρυξη συντάσσεται με βάση τα τυποποιημένα έντυπα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και δημοσιεύεται για ανοικτές διαδικασίες , τουλάχιστο 52 μέρες πριν την παραλαβή των προσφορών στην εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και στον Ελληνικό τύπο όπως ορίζει το άρθρο 131 του Ν. 3669/08.

3.1.10. Τον Προϋπολογισμό Προσφοράς.

Ο Φορέας που δημοπρατεί το έργο και ανάλογα με το σύστημα Προσφοράς που έχει επιλέξει και ρητά αναφέρει στην Διακήρυξη του έργου , πρέπει να έχει προχωρήσει και στην σύνταξη του αντίστοιχου εντύπου Προϋπολογισμού Προσφοράς των υποψηφίων Αναδόχων.

Τα συστήματα υποβολής προσφορών αναπτύσσονται κατ' αρχήν στο άρθρο 4 του Ν. 3669/08 , πριν αναλυθούν διεξοδικότερα σε επόμενα άρθρα του ίδιου Νόμου . Επισημαίνεται πάντως ότι από τα πλέον συνήθη χρησιμοποιούμενα συστήματα Προσφοράς είναι αυτά με τα επί μέρους ποσοστά έκπτωσης κατά ομάδες τιμών , που το άρθρο 6 του Ν. 3669/08 περιγράφει και αυτό της ελεύθερης συμπλήρωσης τιμολογίου του άρθρου 7 του ίδιου Νόμου.

Τονίζεται ιδιαίτερα εδώ ότι κατά την διαδικασία σύνταξης του Προϋπολογισμού του έργου , παρουσιάζεται η ανάγκη για Αναλυτικές προμετρήσεις , χωρίς αυτές ν' αποτελούν ξεχωριστό συμβατικό στοιχείο .

Ειδικότερα για τις :

3.1.11. Αναλυτικές Προμετρήσεις

Η ασφαλής προμέτρηση των ποσοτήτων εργασιών , γίνεται ανά άρθρο , με όλα τα επί μέρους αναγκαία σχέδια διατομών , τους αναγκαίους υπολογισμούς , τις αναγκαίες παραδοχές , τ' αναμενόμενα μήκη αγωγών , την πλήρη ανάλυση των υδραυλικών και ειδικών τεμαχίων κ.λ.π.

Όλα τα παραπάνω αποτελούν πολύ σημαντικό εργαλείο και σε μετέπειτα φάσεις του έργου , όπως π.χ. η σύνταξη των ΑΠΕ , καθώς μία αναλυτική προσέγγιση των αναμενόμενων ποσοτήτων για κάθε εργασία , δείχνει σαφέστατα τις προφανείς παραλείψεις και τα σφάλματα της προμέτρησης , που αποτελούν ζητούμενες προϋποθέσεις χρήσης μέρους των Απροβλέπτων κατά την σύνταξη των ΑΠΕ.

Τέλος οι :

3.1.12. Συνοπτικές Προμετρήσεις του έργου ,

Ο Πίνακας δηλαδή που περιλαμβάνει το σύνολο των εργασιών ανά Ομάδες, όπως ακριβώς θα συναντηθούν στον Προϋπολογισμό του έργου , με τις τιμές των ποσοτήτων , όπως αυτές προέκυψαν από τις Αναλυτικές Προμετρήσεις είναι απαιτητός , υπάρχει στα Τεύχη Δημοπράτησης και σε κάθε περίπτωση βοηθά στην εξέλιξη και παρακολούθηση του έργου.

Μετά την σύνταξη όλων αυτών των Τευχών, ακολουθεί η :

3.2. Διαδικασία Προέγκρισης των Τευχών από την Ε.Υ.Δ.

Σε κάθε συγχρηματοδοτούμενο έργο υπάρχει πάντα η απαίτηση της προέγκρισης των συνταχθέντων τευχών Δημοπράτησης από τις αντίστοιχες Ε.Υ.Δ.. Είναι δυνατόν από την διαδικασία αυτή να προκύψει ανάγκη διόρθωσης ή συμπλήρωσης αυτών , στάδιο απαραίτητο , πριν την νέα υποβολή των για την Τελική Προέγκριση.

Σε κάθε περίπτωση μετά , η :

3.3. Τελική Έγκριση των Τευχών Δημοπράτησης

Γίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή , το Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. δηλαδή , πριν την Δημοπράτηση του έργου.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Μετά την προέγκριση των τευχών Δημοπράτησης από την Ε.Υ.Δ. και την τελική Έγκριση από την Προϊσταμένη Αρχή , μπορεί να ξεκινήσει η διαδικασία του διαγωνισμού με πρώτο στάδιό του , τον :

4.1. Ορισμό της Επιτροπής Διαγωνισμού

Στα έργα με συνολικό Προϋπολογισμό μέχρι το ανώτατο όριο της 2^{ης} τάξης του ΜΕΕΠ , χωρίς Αναθεώρηση και Φ.Π.Α. , η Επιτροπή Διαγωνισμού αποτελείται από τρία (3) υπηρεσιακά μέλη που ορίζονται από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό . Στην περίπτωση αυτή παρίσταται και ένας (1) εκπρόσωπος των εργοληπτικών Οργανώσεων.

Στα έργα με συνολικό Προϋπολογισμό ανώτερο της προηγούμενης παραγράφου η Επιτροπή αποτελείται από :

- Τέσσερις (4) τεχνικούς υπαλλήλους φορέων του δημοσίου τομέα
- Έναν (1) εκπρόσωπο των Ο.Τ.Α.
- Έναν (1) εκπρόσωπο του Τ.Ε.Ε.
- Έναν (1) εκπρόσωπο των εργοληπτικών οργανώσεων

Η παραπάνω Επιτροπή ορίζεται από την Προϊσταμένη Αρχή που κατασκευάζει το έργο .

Σε κάθε περίπτωση ένα από τα μέλη της Επιτροπής ορίζεται ως Πρόεδρος , ενώ για τον καθένα έχει ορισθεί και ο αντικαταστάτης του.
Θέματα Επιτροπής διαγωνισμού αναλύονται στο άρθρο 21 του Ν. 3669/08.

Έπεται η :

4.2. Δημοσίευση της Διακήρυξης

Η Περιληπτική Διακήρυξη για έργα που δεν εμπίπτουν στο Κοινοτικό Δίκαιο δημοσιεύεται τουλάχιστον 15 μέρες πριν την διεξαγωγή του διαγωνισμού στο ΦΕΚ και στον Ελληνικό τύπο , όπως το άρθρο 15 του Ν. 3669/08 ορίζει και σύμφωνα με την Εγκ. 13/06 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Για έργα που εμπίπτουν στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο , η Περιληπτική Διακήρυξη συντάσσεται με βάση τα τυποποιημένα έντυπα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και δημοσιεύεται για ανοικτές διαδικασίες , τουλάχιστο 52 μέρες πριν την παραλαβή των προσφορών στην εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και στον Ελληνικό τύπο όπως ορίζει το άρθρο 131 του Ν. 3669/08.

Στην συνέχεια αναπτύσσονται πολύ περιληπτικά τα κυριότερα:

4.3. Διαδικασία Διαγωνισμού .

Συγκεκριμένα :

Η παραλαβή των φακέλων προσφορών γίνεται την ημέρα και ώρα που έχει ορισθεί ως χρόνος του διαγωνισμού με την Διακήρυξη και αφού συνέλθει η Επιτροπή Διαγωνισμού.

Ο κάθε φάκελος προσφοράς συνίσταται σε δύο ξεχωριστούς φακέλους , τον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής και τον φάκελο της Οικονομικής Προσφοράς. Η παραλαβή και εξέταση των προσφορών στην ανοικτή διαδικασία γίνεται από την Επιτροπή Διαγωνισμού αυθημερόν σε ενιαίο στάδιο. Ξεκινά με το άνοιγμα του φακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής , της καταγραφής των στο Πρακτικό , της μονογραφής των και του ελέγχου της βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΕΕΠ.

Το Άνοιγμα των Οικονομικών Προσφορών ακολουθεί , με την αποσφράγιση των αντίστοιχων φακέλων , την μονογραφή των από τα μέλη της Επιτροπής και την ανακοίνωση των επί μέρους στοιχείων για κάθε διαγωνιζόμενο. Όλες οι οικονομικές προσφορές ελέγχονται λογιστικά και μετά τις τυχόν αναγκαίες διορθώσεις καταχωρούνται σε πίνακα κατά σειρά μειοδοσίας , αρχίζοντας από την μικρότερη προσφορά. Ο πίνακας υπογράφεται από τα μέλη της Επιτροπής και αποτελεί μέρος του Πρακτικού της.

Ο Έλεγχος των δικαιολογητικών στην συνέχεια από την Επιτροπή Διαγωνισμού ξεκινά από τον μειοδότη και ακολουθώντας την σειρά μειοδοσίας , περιλαμβάνει την έγκυρη συμμετοχή των διαγωνιζομένων , το δικαίωμα συμμετοχής των στον διαγωνισμό και όλα τα ζητούμενα από την Διακήρυξη δικαιολογητικά.

Ο έλεγχος των Οικονομικών Προσφορών έγκειται στην πληρότητα και ορθότητα των υπογραφών και μονογραφών , στην παρακράτηση του απαραίτητου αριθμού μηχανοσήμεν , στον τρόπο συμπλήρωσης του Εντύπου Προσφοράς , αλλά και στην εφαρμογή του ελέγχου ομαλότητας , όταν αυτός απαιτείται.

Η ολοκλήρωση όλης αυτής της διαδικασίας τουλάχιστον για τους δέκα (10) πρώτους συμμετέχοντες , αν είναι περισσότεροι , γίνεται αυθημερόν. Η συνέχιση της διαδικασίας , όταν απαιτείται , γίνεται τις επόμενες ημέρες , σε χρόνο που ανακοινώνεται.

Το Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού καταγράφει όλη την προηγούμενη διαδικασία , ενώ υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της. Ακολουθεί Ανακοίνωση του Προέδρου της Επιτροπής για διάθεση του Πρακτικού προς ενημέρωση και τυχόν ενστάσεις εντός πέντε (5) ημερών , από την επόμενη της ανάρτησης . Αν κατά του Πρακτικού δεν υποβληθούν ενστάσεις , η Επιτροπή Διαγωνισμού ολοκληρώνει το Πρακτικό και το υποβάλλει προς έγκριση από το Δ.Σ.

Η Απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής επί τυχόν ενστάσεων , γίνεται μετά την διατύπωση της άποψης της Επιτροπής επ' αυτών και πριν την έγκριση του τελικού αποτελέσματος.

Η Αποστολή για έλεγχο της όλης διαδικασίας από το Ελεγκτικό Συνέδριο , γίνεται εφ' όσον η προϋπολογιζόμενη δαπάνη του έργου υπερβαίνει τα 5.000.000 € , χωρίς Φ.Π.Α. Το ποσόν αυτό ισχύει για συμβάσεις εκτέλεσης έργων συγχρηματοδοτούμενων από κοινοτικές πηγές. Σε περίπτωση έργων χρηματοδοτούμενων από άλλες πηγές , (Εθνικές) , το αντίστοιχο όριο προϋπολογιζόμενης δαπάνης του έργου πάντα χωρίς Φ.Π.Α., για αποστολή ή όχι στο Ελεγκτικό Συνέδριο , ανέρχεται στο 1.000.000 € . Θέματα με το παραπάνω περιεχόμενο ρυθμίζονται στο άρθρο 25 του Ν. 3614/2007 και στο άρθρο 30 του Ν. 3669/08.

Σε κάθε περίπτωση τα προς αποστολή και έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο περιλαμβάνουν :

- Την Σύσταση της Δ.Ε.Υ.Α.
- Την Απόφαση Έγκρισης Πίστωσης από την Αρχή Διαχείρισης
- Την Απόφαση Έγκρισης των Τευχών Δημοπράτησης από την Προϊσταμένη Αρχή
- Τα έγγραφα αποστολής για δημοσίευση στην Ε.Ε. , στον Ελληνικό Τύπο , στο Τ.Ε.Ε. και στο ΦΕΚ , της Διακήρυξης του έργου
- Τα Αντίγραφα των παραπάνω εφημερίδων – εντύπων με την δημοσίευση της Διακήρυξης
- Τα Αντίγραφα τιμολογίων εφημερίδων.
- Την Απόφαση συγκρότησης της Επιτροπής Διαγωνισμού , μαζί με τους ορισμούς εκπροσώπων στην Επιτροπή Διαγωνισμού
- Το Πρακτικό Διαγωνισμού
- Τις πιθανές υποβληθείσες ενστάσεις για τον Διαγωνισμό και τις Αποφάσεις της Προϊσταμένης Αρχής
- Την Ανακοίνωση περί διάθεσης του Πρακτικού
- Τις εγκρίσεις για την ΜΠΕ του έργου
- Ένα σχέδιο της προς υπογραφήν Σύμβασης
- Την Οριστική Μελέτη του έργου
- Τα εγκεκριμένα τεύχη Δημοπράτησης
- Όλα τα υποβληθέντα δικαιολογητικά , όλων των συμμετεχόντων στον Διαγωνισμό Εργοληπτικών Επιχειρήσεων
- Όλες τις Οικονομικές Προσφορές , όλων των συμμετεχόντων στον Διαγωνισμό Εργοληπτικών Επιχειρήσεων , καθώς και όλους τους ελέγχους ομαλότητας , αν υπάρχουν
- Βεβαίωση μη άσκησης ένδικων μέσων

Επισημαίνεται ότι όλα τα παραπάνω είναι γνήσια αντίγραφα των προτύπων που έχουν κατατεθεί , ή είναι κατατεθειμένα στην Επιχείρηση.

4.4. Διαδικασία υπογραφής Σύμβασης

Η Διαδικασία της υπογραφής Σύμβασης , μετά τον διαγωνισμό ξεκινά με την :

Κοινοποίηση της Απόφασης μερικής έγκρισης από την Προϊσταμένη Αρχή .

Αυτή κοινοποιείται στους διαγωνιζόμενους , εκτός του μειοδότη. Με την λήξη της σχετικής διαδικασίας και της διεξαγωγής του Προ – Συμβατικού ελέγχου νομιμότητας του διαγωνισμού από το Ελεγκτικό Συνέδριο , καθώς και της υπεύθυνης δήλωσης ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπο του Αναδόχου οι ασυμβίβαστες ιδιότητες του Ν. 3310/05 , ακολουθεί η :

Κλήση στον μειοδότη για κατάθεση επικαιροποιημένων δικαιολογητικών .

Σ' αυτά περιλαμβάνονται η βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο , εφ' όσον η αρχική δεν ισχύει , φορολογικές και ασφαλιστικές ενημερότητες , ασφαλιστική ενημερότητα ΤΣΜΕΔΕ, Πιστοποιητικό περί μη κήρυξης σε πτώχευση , εκκαθάριση , αναγκαστική διαχείριση , όλα τα παραπάνω ρητώς ν' αναφέρονται ως υποχρέωση , του μελλοντικού Αναδόχου στην Διακήρυξη του έργου.

Στην συνέχεια επακολουθεί ο :

Έλεγχος των επικαιροποιημένων δικαιολογητικών , από την Προϊσταμένη Αρχή και μόνο στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό κοινοποιείται η Εγκριτική Απόφαση για κατοχύρωση του διαγωνισμού στον μειοδότη. Σε κάθε περίπτωση , η :

Ενημέρωση του δεύτερου μειοδότη , από την Προϊσταμένη Αρχή , για το αποτέλεσμα έκβασης του επανελέγχου , είναι υποχρεωτική , πριν την :

Κοινοποίηση της Εγκριτικής Απόφασης στον μειοδότη , για υπογραφή Σύμβασης με την οποία ο Ανάδοχος καλείται σε ορισμένο τόπο και σε ορισμένη προθεσμία , που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 15 ημερών να προσέλθει για υπογραφή της Σύμβασης προσκομίζονται και τις απαραίτητες εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης , των βασικών και των τυχόν αναγκαίων πρόσθετων , το ύψος των οποίων έχει καθορισθεί , ανάλογα με το προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης και με βάση τις οδηγίες της Εγκυκλίου 27/05 , αλλά και το άρθρο 30 του Ν. 3669/08.

Επόμενο στάδιο της διαδικασίας , η προ – έγκριση υπογραφής Σύμβασης από την Ε.Υ.Δ. και τελικά η :

Υπογραφή της Σύμβασης

Αυτή πρέπει να έχει την μορφή που εγκρίθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο και σε περίπτωση να περιλαμβάνει :

- Τον τίτλο και τον Αριθμό Μελέτης του έργου και την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης.
- Τα συμβαλλόμενα μέρη , την Αναθέτουσα Αρχή δηλαδή και τον Ανάδοχο του έργου.
- Τα δικαιολογητικά που υποστηρίζουν την εν λόγω Σύμβαση , όπως Αποφάσεις Έγκρισης Διαγωνισμού από την Προϊσταμένη Αρχή , Εγκριτικές Αποφάσεις της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης , Πρακτικό Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου , υπεύθυνη δήλωση ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπο του Αναδόχου , ασυμβίβαστες ιδιότητες του Ν. 3310/2005 , Προέγκριση από την Ε.Υ.Δ.
- Την προθεσμία εκτέλεσης του έργου.
- Την πλήρη ανάλυση της συμβατικής αξίας του έργου , σε Αξία Εργασιών , Γ.Ε + Ο.Ε. , Απροβλέπτων δαπανών , Αναθεωρήσεων και Φ.Π.Α.
- Σύνομη περιγραφή του αντικειμένου του έργου , με αναφορά στους κύριους δείκτες του φυσικού αντικειμένου.
- Όλα τα Συμβατικά στοιχεία του έργου , κατά σειρά ισχύος.
- Όλες τις εγγυητικές Επιστολές καλής εκτέλεσης , βασικές , αλλά και τυχόν πρόσθετες , βάσει της προαναφερθείσης εγκυκλίου , με αναφορά του ποσού της κάθε μίας , αλλά και του αντίστοιχου Τραπεζικού ιδρύματος που την έχει εκδώσει.

Ο Ορισμός Επίβλεψης του έργου , από τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας , κατά το άρθρο 36 του Ν. 3669/08 , αποτελεί το τέλος της διαδικασίας του Διαγωνισμού του έργου και αρχή της εκτέλεσής του.

Τέλος , η :

Ανακοίνωση Ανάθεσης Σύμβασης στην Ε.Ε. , γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 35 του Π.Δ. 59/2007 .

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η Αρχή κατασκευής του έργου πρέπει να βρει τον Φορέα έτοιμο ως προς την Οργάνωσή του , για τήρηση – παρακολούθηση ομοειδών στοιχείων σε αντίστοιχους φακέλους που σχετίζονται με το έργο και που σε κάθε περίπτωση πρέπει να περιλαμβάνουν :

5.1. Τον Φάκελο Λογαριασμών

Γενικά η πληρωμή στον Ανάδοχο γίνεται τμηματικά με βάση τις πιστοποιήσεις του έργου. Μετά την λήξη , συνήθως κάθε μήνα , αλλά και άλλης χρονικής περιόδου , ο Ανάδοχος συντάσσει λογαριασμό και περιλαμβάνει σ' αυτόν τα ποσά από εργασίες που εκτελέστηκαν. Ο κάθε λογαριασμός προκύπτει από τις αναλυτικές επιμετρήσεις που έχει συντάξει με μέριμνα και με δαπάνη του ο Ανάδοχος και την προσφορά του , ανάλογα με το σύστημα δημοπράτησης που ακολουθήθηκε , ελέγχεται δε και υπογράφεται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Οι Αναλυτικές Επιμετρήσεις στηρίζονται στα τεύχη καταμέτρησης που τηρούνται καθημερινά και ανά τμήμα του έργου στο εργοτάξιο και ελέγχονται από την Επίβλεψη , χρησιμοποιούν για τον υπολογισμό των ακριβών ποσοτήτων εργασιών του κάθε άρθρου , τις τυπικές διατομές της μελέτης και τις επί τόπου μετρήσεις μεγεθών , συνοδεύονται δε και από τους απαραίτητους χάρτες που υποστηρίζουν και τεκμηριώνουν τα μεγέθη του Λογαριασμού.

Η λογιστική προσέγγιση του τελικού ποσού του λογαριασμού , ως αποτέλεσμα των ακριβών ποσοτήτων εργασιών , αλλά και της Προσφοράς του Αναδόχου , περιλαμβάνει , πέραν του κόστους εργασιών , το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του εργολάβου , το ποσό των πιθανών αναθεωρήσεων και φυσικά τον Φ.Π.Α.

Θέματα Επιμετρήσεων και Λογαριασμών ενός έργου , ρυθμίζονται και με τις διατάξεις των άρθρων 52 και 53 του Ν. 3669/08

5.2. Τον Φάκελο Π.Π.Α.Ε. και Π.Ζ.

Για εργασία που η ποσοτική τους προσέγγιση δεν θα είναι δυνατή στην τελική μορφή του έργου , καθώς άλλες εργασίες θα τις έχουν επικαλύψει , Ανάδοχος και Διευθύνουσα Υπηρεσία προβαίνουν από κοινού στην καταμέτρηση και στην σύνταξη του Πρωτοκόλλου Παραλαβής Αφανών Εργασιών. Αντίστοιχη διαδικασία ακολουθείται και στην περίπτωση εργασιών που η καταμέτρησή των απαιτεί ζύγιση , με το Πρωτόκολλο Ζύγισης τότε ν' αποτελεί το τελικό κείμενο Αναδόχου και Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Με την υπογραφή Π.Π.Α.Ε. και Π.Ζ. οι ποσότητες που έχουν εγκριθεί , αποτελούν τμήματα των επόμενων Αναλυτικών Επιμετρήσεων , άρα και επόμενων λογαριασμών.

Είναι σκόπιμο και πολύ πρακτικό για την ορθή παρακολούθηση του έργου , μετά την υπογραφή ενός λογαριασμού που περιλαμβάνει αναλυτικές επιμετρήσεις , ν' ακολουθεί σύνταξη Π.Π.Α.Ε. και Π..Ζ. για τις εργασίες αυτές.

Σε κάθε περίπτωση το Π.Π.Α.Ε. περιέχει αναλυτικές επιμετρήσεις των εργασιών ανά άρθρο , τεύχη σχεδίων απαραίτητα για την υποστήριξη – τεκμηρίωση των παραπάνω ποσοτήτων , αλλά και πίνακα συνοπτικών επιμετρήσεων ανά άρθρο εργασιών.

Στον ίδιο φάκελο που τηρούνται τα Π.Π.Α.Ε. και τα Π.Ζ., συνηθίζεται , λόγω του συγγενούς της μορφής του ελέγχου , να φυλάσσονται και τα πρωτόκολλα δοκιμασίας σε στεγανότητα των αγωγών – κατασκευών.

5.3. Τον Φάκελο Αλληλογραφίας

Από την πρώτη κιόλας στιγμή της Τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας του έργου , με την σύνταξη της πρώτης έκθεσης Σκοπιμότητας , αρχίζουν να δημιουργούνται στοιχεία αλληλογραφίας , που κανόνες ουσιαστικοί και πρακτικοί , για τον έλεγχο της ομαλής πορείας του έργου , επιβάλουν την συγκέντρωση των στον ενιαίο φάκελο αλληλογραφίας.

Αυτός , με την αρχή της σύνταξής του και καθώς οι διαδικασίες ωρίμανσης μελέτης , δημοπράτησης και κατασκευής προχωρούν , πρέπει να περιέχει :

- Την έγκριση της αρχικής μελέτης.
- Την προέγκριση των τευχών δημοπράτησης.
- Την έγκριση της Μ.Π.Ε., ή την απαλλαγή από περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις.
- Τις δημοσιεύσεις και διακηρύξεις σε Ελληνικό – Ευρωπαϊκό τύπο , ΤΕΕ και ΦΕΚ.
- Τον ορισμό σύγκλισης της Επιτροπής διαγωνισμού και την αντίστοιχη απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής για τον Ορισμό της.
- Το Πρακτικό Διαγωνισμού που ως συνημμένα πρέπει να έχει την πράξη Ανακοίνωσης του Πρακτικού και τις τυχόν ενστάσεις , μαζί με την γνώμη της Επιτροπής
- Την απόφαση έγκρισης του Πρακτικού , μαζί με τις κοινοποιήσεις του.
- Την εγκριτική Απόφαση – σύμφωνη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου , ότι δεν κωλύεται η υπογραφή Σύμβασης.
- Την έγκριση των επικαιροποιημένων δικαιολογητικών του υποψηφίου αναδόχου.
- Την προέγκριση υπογραφής Σύμβασης από την Ε.Υ.Δ.
- Την Σύμβαση του έργου , μαζί με τα στοιχεία δημοσιότητάς της.
- Την Οικονομική Προσφορά του Αναδόχου.
- Την Ανάθεση Επίβλεψης του έργου από την Διευθύνουσα Υπηρεσία.
- Την ανακοίνωση υπογραφής της Σύμβασης στην Ε.Ε.
- Τα χρονοδιαγράμματα του έργου , με το αρχικά εγκεκριμένο , τα αιτήματα του Αναδόχου για τροποποίησή του στην πορεία του έργου , τις Αποφάσεις της Προϊσταμένης Αρχής για παρατάσεις , τα νέα τελικώς ισχύοντα.

- Την υπόλοιπη αλληλογραφία που προκύπτει , μετά και πέρα απ' όλα αυτά , με τις οδηγίες – εντολές προς τον Ανάδοχο , την επικοινωνία με άλλους φορείς ή Δημόσιες Αρχές , τις όποιες ενστάσεις του Αναδόχου και τις Αποφάσεις της Προϊσταμένης Αρχής, κ.λ.π.

Θεωρείται σκόπιμο , πέραν της βασικής αλληλογραφίας , έως και την Ανάθεση του έργου , η υπόλοιπη να τηρείται σε κεφάλαια «Εισερχόμενα» και «Εξερχόμενα» , ώστε η ιχνηλασιμότητα ενός εγγράφου , ακόμα και όταν δεν υπάρχει ηλεκτρονικό σύστημα , να είναι γρηγορότερη και ευκολότερη.

Η σωστή τήρηση του Φακέλου Αλληλογραφίας εξασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό και την ετοιμότητα του Φορέα , την στιγμή των ελέγχων από Υπερκείμενες Αρχές , που στην πορεία τέτοιου είδους έργων είναι πάντα περισσότερες της μίας.

5.4. Τον Φάκελο Εργαστηριακών Ελέγχων

Ο έλεγχος της ποιότητας των ενσωματωμένων υλικών στο έργο , αλλά και του βαθμού επίτευξης στόχων που οι τεχνικές προδιαγραφές της μελέτης του έργου , αλλά και οι κανόνες της τεχνικής επιβάλλουν , είναι αναγκαίος για την ασφαλή κατασκευή του. Η φύση των έργων των Δ.Ε.Υ.Α. καθορίζει ώστε οι αναγκαίοι εργαστηριακοί έλεγχοι να αναφέρονται κυρίως στα χρησιμοποιούμενα δομικά υλικά , στα σκυροδέματα , στα ασφαλτικά και στα πλαστικά εν γένει.

Ειδικότερα :

5.4.1. Για τα δομικά υλικά

Οι έλεγχοι έχουν να κάνουν κυρίως με :

- Την κοκκομετρική διαβάθμιση και την κατάταξη του αμμοχάλικου.
- Την κοκκομετρική διαβάθμιση και το ισοδύναμο άμμου.
- Τον έλεγχο αντοχής του 3^A
- Τον έλεγχο της συμπύκνωσης σε αμμοχάλικο και 3^A

5.4.2. Για τα σκυροδέματα

Οι έλεγχοι έχουν να κάνουν κυρίως με :

- Την μελέτη σύνθεσης του σκυροδέματος
- Την αντοχή σε θλίψη των δοκιμών νωπού σκυροδέματος , με βάση τα κριτήρια του Κ.Τ.Σ.
- Την στεγανότητα δοκιμών για κατασκευή που αυτή απαιτείται .

5.4.3. Για τ' ασφαλικά

Οι έλεγχοι έχουν να κάνουν κυρίως με :

- Την μελέτη σύνθεσης του ασφαλτικού σκυροδέματος
- Τον Προσδιορισμό του ποσοστού της ασφάλτου

5.4.4. Για τους πλαστικούς σωλήνες

Οι έλεγχοι έχουν να κάνουν με :

- Την εξωτερική διάμετρο των σωλήνων.
- Την αντοχή σε πίεση του σωλήνα.
- Την αντοχή σε κρούση του σωλήνα.
- Την θερμική αντοχή του σωλήνα.
- Την απορρόφηση σε νερό.
- Την στεγανότητα του δακτυλίου.

5.4.5. Για τους σιδηρούς οπλισμούς

Οι έλεγχοι έχουν να κάνουν με :

- Τον έλεγχο εφελκυσμού κατά ΕΛΟΤ 1045 για προσδιορισμό τάσης διαρροής και τάσης θραύσης .
- Την δοκιμή αναδίπλωσης για οπλισμούς έως Φ 12 .
- Την δοκιμή κάμψης – ανάκαμψης για οπλισμούς μεγαλύτερους των Φ 12 .

Επισημαίνεται ότι η σωστή τήρηση του φακέλου των εργαστηριακών δοκιμών , εξασφαλίζει πέραν των άλλων και αυξημένη ετοιμότητα του φορέα έναντι ελέγχων ποιότητας από άλλες Αρχές , όπως είναι για παράδειγμα ο Ειδικός Σύμβουλος Ποιότητας.

5.5. Τον Φάκελο Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων

Το κάθε έργο εκτελείται σύμφωνα με την Σύμβαση , τα τεύχη , αλλά και τα σχέδια που το συνοδεύουν. Είναι δυνατόν όμως , κατά την πορεία του έργου, να απαιτηθεί και η εκτέλεση εργασιών που κατέστησαν αναγκαίες , εξ' αιτίας εφαρμογής νέων κανονισμών ή κανόνων , μετά την ανάθεση του έργου , ή προφανών παραλείψεων και σφαλμάτων της αρχικής προμέτρησης της μελέτης.

Η εκτέλεση των εργασιών αυτών γίνεται μετά την σύνταξη του Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα έργου (Α.Π.Ε.) , με χρήση κατ' αρχήν μέρους των Απροβλέπτων Δαπανών της Σύμβασης.

Σε κάθε περίπτωση τα :

5.5.1. Κύρια χαρακτηριστικά του Α.Π.Ε. , είναι :

- Ότι δεν μπορεί να μεταβάλει ουσιωδώς το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου που αρχικά δημοπρατήθηκε.
- Η χρήση μέρους των Απροβλέπτων δαπανών της αρχικής Σύμβασης γίνεται μόνο για εργασίες που προέκυψαν εξ' αιτίας των λόγων της § 5.5.

Σημειώνεται εδώ ακόμα ότι , κατά την κατασκευή είναι δυνατόν οι συμβατικές ποσότητες εργασιών να μειωθούν και η δαπάνη που εξοικονομείται («επί έλαττον δαπάνη») , να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση άλλων εργασιών , όμως υπό τους όρους :

- Η διαδικασία αυτή ν' αποτυπώνεται στον Α.Π.Ε.
- Να μην προκαλείται αλλαγή του «βασικού σχεδίου» της σύμβασης , όπως αυτό προκύπτει από τ' αρχικά συμβατικά τεύχη.
- Να μην θίγεται η πληρότητα , η ποιότητα και η λειτουργικότητα του έργου.
- Να μην καταργείται μία «ομάδα εργασιών».
- Να μην πληρώνονται νέες εργασίες.
- Να μην τροποποιούνται οι αρχικές προδιαγραφές του έργου.
- Να μην μεταβάλλεται , είτε πάνω , είτε κάτω , η συμβατική δαπάνη μιας «ομάδος εργασιών» , του ποσοστού του 20% της δαπάνης αυτής , ενώ και ταυτόχρονα
- Να μην ξεπερνά το σύνολο των μετακινήσεων , από «ομάδα εργασιών» σε «ομάδα εργασιών» , το 10% της δαπάνης της αρχικής σύμβασης του έργου , χωρίς αναθεώρηση , Απρόβλεπτες δαπάνες και Φ.Π.Α.

Θέματα που άπτονται αυξομειώσεων εργασιών και νέων εργασιών, άρα και σύνταξης Α.Π.Ε., αντιμετωπίζονται στο άρθρο 57 του Ν. 3669/08.

Στην συνέχεια δίνεται συνοπτικά η :

5.5.2. Πορεία σύνταξης – Έγκρισης Α.Π.Ε.

Η σύνταξη του Α.Π.Ε., κατά το άρθρο 57 του Ν. 3669/08 , γίνεται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία και υπογράφεται από τον Ανάδοχο , ανεπιφύλακτα ή με επιφύλαξη. Στην δεύτερη περίπτωση ο Ανάδοχος δικαιούται να υποβάλει ένσταση.

Μία τυπική και παραδεκτή μορφή ενός Α.Π.Ε. που υποβάλλεται προς έγκριση πρέπει να περιλαμβάνει :

- A.** Την Εισηγητική – Αιτιολογική Έκθεση η οποία είναι απαραίτητο ν' αναφέρεται :
- Στα γενικά στοιχεία του έργου με πληροφορίες για τον τίτλο του έργου , τον αρχικό Προϋπολογισμό , την ημερομηνία υπογραφής Σύμβασης , τον Ανάδοχο , το ποσοστό έκπτωσης και το συνολικό Συμβατικό ποσόν του έργου , τους τυχόν προηγηθέντες Α.Π.Ε. και τέλος την χρηματοδότηση του έργου.
  - Σε μία σύντομη περιγραφή του έργου , όπως η αρχική μελέτη όριζε , με αναφορά στο αρχικό φυσικό αντικείμενο και τον τρόπο κατασκευής του.
  - Στις τροποποιήσεις που επέφερε , κάθε ένας ξεχωριστά από τους τυχόν Α.Π.Ε. που είχαν συνταχθεί και εγκριθεί πριν από τον τελευταίο , με τρόπο συνοπτικό.
  - Αναλυτικά στις προτεινόμενες τροποποιήσεις του παρόντα Α.Π.Ε. ως προς το φυσικό αντικείμενο , στα άρθρα του προϋπολογισμού , οι ποσότητες των οποίων διαφοροποιούνται με τον παρόντα Α.Π.Ε. , προς τα πάνω ή προς τα κάτω , στο κόστος των επί πλέον εργασιών , καθώς και στο τρόπο κάλυψής του. Όλα αυτά την ώρα που για κάθε άρθρο εργασιών , οι τυχόν επί πλέον ποσότητες πρέπει να δικαιολογούνται με πολύ αναλυτικούς υπολογισμούς , η δε νέα τους ποσότητα στον Α.Π.Ε. να προκύπτει από άθροισμα εργασιών που έχουν παραληφθεί με Π.Π.Α.Ε. , ως την χρονική εκείνη στιγμή και από αναλυτικές επιμετρήσεις για το υπόλοιπο φυσικό αντικείμενο που απομένει προς κατασκευή.
  - Στο τμήμα των Απροβλέπτων που έχουν ήδη αναλωθεί και αυτό που απομένει σε σχέση με την Αρχική Σύμβαση , στο ποσόν των επί «έλαττον δαπανών» που χρησιμοποιείται , στο τελικό ποσόν που κλίνει ο παρών Α.Π.Ε. , καθώς και στο ποσοστό μεταβολής του , έναντι των προηγούμενων Α.Π.Ε. , αλλά και της Αρχικής Σύμβασης.
- B.** Την Συνοπτική Προμέτρηση των εργασιών ανά άρθρο.
- C.** Την πλήρη λογιστική ανάπτυξη του προτεινόμενου Α.Π.Ε. , η οποία σε ενιαίο και κατάλληλο λογιστικό φύλο πρέπει να περιέχει :
- Την ένδειξη των εργασιών , ανά Αριθμό Τιμολογίου , μαζί με τους αντίστοιχους κωδικούς Αναθεώρησης , κατά «ομάδες εργασιών» και γενικώς μορφή , που ο αρχικός Προϋπολογισμός Μελέτης ορίζει.
  - Τις ποσότητες εργασιών , τις τιμές μονάδος , καθώς και την αντίστοιχη δαπάνη , για όλα τα Τιμολόγια Μελέτης και για όλους τους προηγηθέντες εγκεκριμένους Α.Π.Ε., ξεκινώντας από την Αρχική Σύμβαση.
  - Τις διαφορές , «Επί πλέον» , αλλά και «Επί έλαττον» , του προτεινόμενου Α.Π.Ε. , έναντι των υπολοίπων Α.Π.Ε. αλλά και της αρχικής Σύμβασης , για όλα τα Τιμολόγια Μελέτης.

- Τα νέα προτεινόμενα ποσά Απροβλέπτων δαπανών , Αναθεωρήσεων , αλλά και Φ.Π.Α. που προκύπτουν , τα οποία σε συνδυασμό με τα ποσά των ΓΕ + ΟΕ , δίνουν αθροιστικά και συνοπτικά το νέο απαιτητό κονδύλιο του προτεινόμενου Α.Π.Ε. , σε σύγκριση πάντα με τους προηγούμενους και την αρχική Σύμβαση.

Ο Α.Π.Ε. , μετά την σύνταξη του από την Διευθύνουσα Υπηρεσία , με τρόπο και μορφή που περιγράφηκε πριν , αλλά και την υπογραφή του από τον Ανάδοχο , προ – εγκρίνεται από την Ε.Υ.Δ. Στην συνέχεια θεωρείται από τα αρμόδια όργανα που είχαν θεωρήσει και την αντίστοιχη μελέτη , (Εγκ. 5/09 του Υπ. Εσωτερικών) .

Ακολουθεί η τελική Προέ – γκριση από την Ε.Υ.Δ., πριν την τελική έγκριση του Α.Π.Ε. από την Προϊσταμένη Αρχή , δηλαδή το Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α.

Με την έγκριση του Α.Π.Ε. ο Ανάδοχος είναι πλέον υποχρεωμένος να εκτελέσει τις σχετικές εργασίες , ανεξαρτήτως της όποιας διαφοράς μπορεί να έχει εγείρει με την υποβολή τυχόν ένστασής του επί του Α.Π.Ε.

5.6. Τον Φάκελο Προγράμματος Ποιότητας έργου

Σύμφωνα με το άρθρο 59 του Ν. 3669/08 , εκπόνηση και εφαρμογή Προγράμματος Ποιότητας έργου , απαιτείται όταν ο Προϋπολογισμός Μελέτης υπερβαίνει το ανώτατο όριο κατά το οποίο γίνονται δεκτές επιχειρήσεις 2^{ης} τάξης , δηλαδή ποσό 1.500.000 €.

Για την παρακολούθηση και εφαρμογή των Π.Π.Ε. εκδόθηκε η από ΔΙΠΑΔ/12/13-1-09 Απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ , σύμφωνα με την οποία το Π.Π.Ε. περιέχει :

- Την γενική περιγραφή του έργου , με αναφορά στις ποσότητες του κύριου φυσικού αντικείμενου , στην θέση κατασκευής , στην χρησιμότητά του και στην κυρίως λειτουργία του , συνδυασμένη και με την λειτουργία , άλλων παλαιότερων έργων.
- Την περιγραφή των μεθόδων που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση των εργασιών καθώς και την παρακολούθηση πορείας της κάθε εργασίας.
- Τον καθορισμό των απαιτούμενων ελέγχων και δοκιμών σε κάθε στάδιο του έργου , σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς και τις Τεχνικές προδιαγραφές της μελέτης , μαζί με αναφορά στην συχνότητα των ελέγχων και δοκιμών.
- Το χρονοδιάγραμμα του έργου , ενημερωμένο με τις τυχόν αναθεωρήσεις του , όταν απαιτείται.
- Το ανθρώπινο δυναμικό που θα συμμετάσχει στην κατασκευή του έργου , ενταγμένο σε κατάλληλη εργοταξιακή δομή , με την περιγραφή των αρμοδιοτήτων του και με τ' αντίστοιχα βιογραφικά του.
- Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο , συνοδευόμενα από τις τεχνικές προδιαγραφές τους , τον τρόπο παραλαβής και αποθήκευσης , καθώς και τους απαραίτητους ελέγχους καταλληλότητάς των.

- Τον μηχανολογικό εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί στο έργο και τον τρόπο ελέγχου της λειτουργίας και της συντήρησής του.
- Τα έγγραφα και τα έντυπα που θα χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή του έργου , τον τρόπο αναγνώρισής των , καθώς και της αρχειοθέτησής των.
- Τον τρόπο διαχείρισης των αποκλίσεων από τις συμβατικές απαιτήσεις , καθώς και την λήψη των απαραίτητων διορθωτικών μέτρων.
- Την φύση και έκταση των επιθεωρήσεων της ποιότητας που θα πραγματοποιούνται από στελέχη του αναδόχου , του κυρίου του έργου , ή άλλων φορέων.
- Τις ενέργειες που θα γίνουν προκειμένου ν' αντιμετωπισθούν έκτακτες καταστάσεις , καθώς και τα θέματα υγείας και ασφάλειας , όπως αυτά αναλύονται στα ΣΑΥ και ΦΑΥ , που επισυνάπτονται στο Π.Π.Ε.
- Τα εγκεκριμένα σχέδια που θα εφαρμοσθούν κατά την εκτέλεση του έργου , καθώς και τα Πρότυπα , τους κανονισμούς και τις Τεχνικές Προδιαγραφές των συμβατικών τευχών.

Στο Π.Π.Ε. , σε κάθε ένα από τα προηγούμενα πεδία , αντιστοιχούν ενέργειες ελέγχου τήρησης από πλευράς Υπηρεσίας, αλλά και ενέργειες από την Επίβλεψη , όταν και εφ' όσον παρατηρούνται διαφοροποιήσεις.

5.7. Το Ημερολόγιο του έργου

Για κάθε έργο με μέριμνα του αναδόχου τηρείται ημερολόγιο σε βιβλιοδετημένα διπλότυπα αριθμημένα φύλλα. Αυτό συμπληρώνεται καθημερινά επί τόπου του έργου και ανά υπερβολάβο. Το ημερολόγιο υπογράφεται από εντεταλμένο όργανο της επίβλεψης που παρακολουθεί το έργο , με εμφανή στο ημερολόγιο τα χρονικά σημεία ελέγχου , καθώς και από τον εκπρόσωπο του αναδόχου. Πάντα το ένα αποκοπτόμενο φύλο του ημερολογίου περιέρχεται στην Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία .

Στο ημερολόγιο είναι απαραίτητο να αναγράφονται με συνοπτικό τρόπο , στοιχεία για τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν , αριθμητικά στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό ανά κατηγορίες , το είδος και ο αριθμός χρησιμοποιούμενων μηχανημάτων , τα υλικά που ενσωματώνονται στο έργο , οι εκτελούμενες εργασίες , οι εργαστηριακές δοκιμές που πραγματοποιούνται , διάφορα έκτακτα περιστατικά , αλλά και όλες οι εντολές και παρατηρήσεις της επίβλεψης.

Ειδικά οι τελευταίες , είναι απαραίτητο , αμέσως μετά την αναγραφή των στο ημερολόγιο , να συνοδεύονται με αποστολή εγγράφου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς τον Ανάδοχο , με περιεχόμενο ακριβώς αυτές τις παρατηρήσεις και εντολές της επίβλεψης , με τρόπο και έκταση που να καθιστούν σαφές τον λόγο, την ανάγκη εκτέλεσης , αλλά και από πού απορρέει αυτή η υποχρέωση του Αναδόχου.

Θέματα ημερολογίου του έργου , αντιμετωπίζονται στο άρθρο 47 του Ν. 3669/08.

5.8. Τους Φακέλους Σ.Α.Υ. - Φ.Α.Υ.

Τηρούνται και συμπληρώνονται επί τόπου του έργου με δομή και ανάλυση που αναπτύχθηκαν σε προηγούμενες παραγράφους .

5.9. Το Μητρώο Έργου

Μετά το πέρας των εργασιών, ο Ανάδοχος θα προβεί στη σύνταξη μητρώου του έργου σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές και στο οποίο θα περιλαμβάνονται μεταξύ των άλλων και ανάλογα με την φύση του έργου , η οριζοντιογραφική και υψομετρική αποτύπωση των αγωγών με όλα τους τα εξαρτήματα σε απόλυτες συντεταγμένες , οι θέσεις των φρεατίων , οι κλίσεις των αγωγών , το σύνολο των κατασκευαστικών σχεδίων , ως τελικά κατασκευάσθη το έργο , έγχρωμες διαφάνειες (slides) και φωτογραφίες κατά τα διάφορα στάδια εκτέλεσης των έργων.

Το έργο δεν θεωρείται ότι έχει περατωθεί πριν από την εκπλήρωση των παραπάνω υποχρεώσεων του Αναδόχου.

5.10. Την Έκθεση Περαίωσης

Όταν λήξει η προθεσμία περαίωσης του έργου , που έχει ορισθεί με το τελευταίο εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα , ο Επιβλέπων αναφέρει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία το πέρας των έργων και ότι αυτά έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονταν στην σύμβαση , με την συμπλήρωση και υπογραφή από τον ίδιο της «Έκθεσης Περαίωσης». Στην περίπτωση μη ολοκλήρωσης των έργων , ο Επιβλέπων αναφέρει συγκεκριμένα τις εργασίες που απομένουν προς εκτέλεση.

5.11. Την Βεβαίωση Περαίωσης

Αν οι εργασίες έχουν περαιωθεί κανονικά και έχει προηγηθεί η σύνταξη και υπογραφή της Έκθεσης Περαίωσης του Επιβλέποντα , ο Προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας εκδίδει βεβαίωση για τον χρόνο περαίωσης των εργασιών.

Σε περίπτωση διαπίστωσης , από την προηγηθείσα Έκθεση του Επιβλέποντα , επουσιωδών ελλείψεων , ο Προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας γνωστοποιεί με Διαταγή του τις ελλείψεις αυτές , τάσσοντας εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή των. Στην περίπτωση αυτή η Βεβαίωση Περαίωσης συντάσσεται και υπογράφεται μετά την αποκατάσταση των ελλείψεων , και αναφέρει τον χρόνο που περατώθηκε το έργο , χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν ο χρόνος αποκατάστασης .

Θέματα σχετικά με την Έκθεση Περαίωσης , αλλά και την Βεβαίωση Περαίωσης , αντιμετωπίζονται στο άρθρο 71 του Ν. 3669/08.

5.12. Την Τελική Επιμέτρηση

Δύο (2) μήνες το αργότερο μετά την Βεβαίωση Περαίωσης του έργου , ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία την «Τελική Επιμέτρηση» του έργου , τον τελικό – συνοπτικό πίνακα δηλαδή που ανακεφαλαιώνει ανά άρθρο εργασιών , όλες τις ποσότητες , όλων των αποδεκτών τμηματικών επιμετρήσεων , αλλά και των πρωτοκόλλων αφανών εργασιών. Η Τελική Επιμέτρηση υπογράφεται από τον Ανάδοχο και ελέγχεται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή της .

Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής της Τελικής Επιμέτρησης από τον Ανάδοχο , αυτή μπορεί να συνταχθεί από την Διευθύνουσα Υπηρεσία και να κοινοποιηθεί στον Ανάδοχο.

Θέματα Τελικής Επιμέτρησης , όπως και υπολοίπων επιμετρήσεων των πιστοποιήσεων , αντιμετωπίζονται στο άρθρο 52 του Ν. 3669/08 .

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΕΡΓΟΥ

6.1. Διοικητική παραλαβή για χρήση

Πριν από την παραλαβή του έργου , τμήμα αυτού ή και όλο αν έχει περαιωθεί , μπορεί να δοθεί σε χρήση , ύστερα από την διενέργεια της διοικητικής παραλαβής .

Αυτή γίνεται με πρωτόκολλο του Προϊσταμένου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας , του Επιβλέποντα και του Αναδόχου . Περιλαμβάνει οπωσδήποτε αναφορά σε όλο το έργο , ή στα τμήματα αυτού που παραδίδονται σε χρήση , αλλά και μια συνοπτική περιγραφή της κατάστασης των εργασιών .

Σε κάθε περίπτωση η Διοικητική παραλαβή δεν αναπληρώνει την Προσωρινή και Οριστική Παραλαβή του έργου .

Θέματα σχετικά με την Διοικητική παραλαβή των έργων , αντιμετωπίζονται στο άρθρο 72 , του Ν. 3669/08.

6.2. Προσωρινή παραλαβή

Μετά την Βεβαίωση Περαίωσης το έργο παραλαμβάνεται προσωρινά. Με την προσωρινή παραλαβή οι εργασίες ελέγχονται ποσοτικά και ποιοτικά.

Η προσωρινή παραλαβή διενεργείται μέσα σε έξη (6) μήνες από την Βεβαίωση Περαίωσης εργασιών με τον όρο όμως ότι η Τελική Επιμέτρηση του έργου έχει υποβληθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από την Βεβαίωση Περαίωσης.

Η προσωρινή παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) μέρες μετά το πέρας των παραπάνω προθεσμιών και εφ' όσον έχει υποβληθεί από τον Ανάδοχο σχετική όχληση.

Για την διενέργεια της προσωρινής παραλαβής ορίζεται Επιτροπή παραλαβής , που είναι 3μελής , ή 4μελής για σημαντικά έργα , με τον Πρόεδρο τουλάχιστον να μην είναι υπάλληλος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Η επιτροπή παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά , ελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις , καταγραφές τις τελικές ποσότητες , όπως τυχόν διορθώνονται από τους ελέγχους και αναγράφει στο πρωτόκολλο τις παρατηρήσεις της , ιδίως για απορριπτές ή ελαττωματικές εργασίες.

Η προσωρινή παραλαβή ολοκληρώνεται με την έγκριση του πρωτοκόλλου από την Διευθύνουσα Υπηρεσία. Απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή παραλαβή είναι ο φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) .

Θέματα σχετικά με την προσωρινή παραλαβή των έργων , αντιμετωπίζονται στο άρθρο 73 , του Ν. 3669/08.

6.3. Οριστική Παραλαβή

Η οριστική παραλαβή γίνεται μετά την προσωρινή και την πάροδο του χρόνου υποχρεωτικής συντήρησης από τον Ανάδοχο και πρέπει να διενεργηθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από την λήξη του χρόνου εγγύησης , με Επιτροπή που ορίζεται με παρόμοιο τρόπο , όπως και για την προσωρινή παραλαβή.

Σημειώνεται ότι ο χρόνος εγγύησης ορίζεται γενικά σε δέκα πέντε (15) μήνες , με τον χρόνο ν' αρχίζει από την Βεβαιωμένη Περάτωση των εργασιών , με την υποχρέωση όμως η Τελική Επιμέτρηση να έχει συνταχθεί έως και δύο (2) μήνες μετά την Βεβαίωση Περαίωσης.

Κατά την οριστική παραλαβή ελέγχεται πάλι η καλή κατάσταση των εργασιών. Επομένως η Επιτροπή Οριστικής παραλαβής δικαιούται και υποχρεούται να προβεί κατά το δυνατόν , στον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο του έργου εκ νέου. Κατά την διαδικασία αυτή είναι δυνατόν να διαπιστωθούν πλημμέλειες , που εμπίπτουν στον χρόνο εγγύησης και γεννούν για τον κύριο του έργου αξιώσεις , που πρέπει να ικανοποιηθούν από την εγγύηση καλής εκτέλεσης.

Αν η οριστική παραλαβή δεν διενεργηθεί μέσα στον χρόνο που ορίστηκε αναλυτικά πριν , θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά την υποβολή από τον Ανάδοχο σχετικής όχλησης , με την βασική όμως προϋπόθεση ότι θα συντρέχουν αθροιστικά οι παρακάτω προϋποθέσεις :

- α) Να έχει εκδοθεί η Βεβαίωση Περαίωσης.
- β) Να έχει υποβληθεί η Τελική Επιμέτρηση.
- γ) Να έχει περάσει ο χρόνος εγγύησης.
- δ) Να έχει περάσει ακόμα ένα 2 μηνο χωρίς να έχει γίνει η οριστική παραλαβή.
- ε) Να έχει υποβληθεί μετά απ' όλα αυτά ειδική όχληση του αναδόχου.

Η αυτοδίκαιη οριστική παραλαβή δεν επέρχεται εάν πριν παρέλθουν οι σχετικές προθεσμίες είχε εκδοθεί πρωτόκολλο της Επιτροπής με το οποίο διαπίστωσε ύπαρξη πλημμελειών και είχε απευθυνθεί στον Ανάδοχο Ειδική Διαταγή για την αποκατάστασή των.

Αν η προσωρινή παραλαβή δεν έχει διενεργηθεί μέχρι την οριστική παραλαβή , διενεργείται ταυτόχρονα προσωρινή και οριστική παραλαβή.

Απαραίτητο στοιχείο για την οριστική παραλαβή είναι ο φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) .

Θέματα οριστικής παραλαβής έργων αντιμετωπίζονται στο άρθρο 75 του Ν. 3669/08.

6.4. Πρωτόκολλο Οριστικής Παραλαβής

Μια τυπική μορφή ενός Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής περιλαμβάνει :

- I. Το Κεφάλαιο ΓΕΝΙΚΑ , με στοιχεία που αναφέρονται στον τρόπο και τον χρόνο ορισμού των μελών της Επιτροπής Οριστικής Παραλαβής , καθώς και στην σύνθεσή του .
  - II. Το Κεφάλαιο ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ με αναφορά σε στοιχεία που αφορούν την έγκριση της μελέτης , των τευχών δημοπράτησης , της διαδικασίας διαγωνισμού , αλλά και της τελικά υπογραφείσης Σύμβασης του έργου .
  - III. Το Κεφάλαιο ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ με αναφορά σε στοιχεία που αφορούν τυχόν υπεργολάβους , σύνταξης και έγκρισης Α.Π.Ε. , ελέγχους του έργου βάσει συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου , αλλά και άλλων από τυχόν εξωτερικούς φορείς , προθεσμίες , χρονοδιαγράμματα και παρατάσεις του έργου , όλα με τις εγκριτικές τους Αποφάσεις , την Βεβαίωση Περαιώσης και την Τελική Επιμέτρηση , τις τυχόν αιτήσεις θεραπείας , τις πιστοποιήσεις , τα Π.Π.Α.Ε. , τα Π.Ζ. και την πηγή χρηματοδότησης του έργου .
- IV. Το Κεφάλαιο ΠΑΡΑΛΑΒΗ με αναφορά :
- Στον Τελικό Επιμετρητικό Πίνακα εργασιών , στην τελευταία πιστοποίηση , στην τήρηση της προβλεπόμενης από την Νομοθεσία διαδικασίας Ανάθεσης του έργου , στην ύπαρξη όλων των αναγκαίων εγκρίσεων , στην τήρηση των αναγκαίων φακέλων του έργου , στα αποτελέσματα δοκιμών και στις αναφορές ποιότητας τυχόν εξωτερικών συμβούλων ελέγχου , στην ύπαρξη φακέλων Σ.Α.Υ. και Φ.Α.Υ. , στους σποραδικούς αλλά αντιπροσωπευτικούς ελέγχους των αναλυτικών επιμετρήσεων , των Πιστοποιήσεων , των Π.Π.Α.Ε. , των Π.Ζ. , στα κύρια έγγραφα του έργου και στα αποτελέσματα επί τόπου μετρήσεων αντιπροσωπευτικών σημείων από το σύνολο του χώρου ανάπτυξης του έργου , με βάση τις εγκεκριμένες αναλυτικές επιμετρήσεις και πιστοποιήσεις του έργου .
  - Στις παρατηρήσεις της Επιτροπής μετά τον έλεγχο όλων των προηγούμενων με ιδιαίτερη αναφορά και σχολιασμό σε τυχόν πλημμέλειες κατασκευής από τον Ανάδοχο και σε τυχόν υπάρχουσες ήδη οικονομικές μειώσεις από την Διευθύνουσα Υπηρεσία και τέλος ,
  - Στην κατάληξη της άποψης της Επιτροπής , που μπορεί να είναι είτε η Οριστική Παραλαβή του έργου , όταν το αποτέλεσμα των προηγούμενων ελέγχων έχει «καλώς» , είτε η πρόταση επί πλέον οικονομικών μειώσεων ή η ανάγκη ακόμα και ανακατασκευής τμημάτων του έργου , όλα τα προηγούμενα ν' αναζητούνται από τον Ανάδοχο του έργου , όταν πραγματικά , υπαρκτά και μη αμφισβητήσιμα ευρήματα των ελέγχων επιβάλουν κάτι τέτοιο .

Με βάση τις παρατηρήσεις του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής , η Διευθύνουσα Υπηρεσία είτε προβαίνει σε σύνταξη Ειδικής Διαταγής προς τον Ανάδοχο , για τις πλημμέλειες που το Πρακτικό επισημαίνει , σταματώντας έτσι και τον χρόνο αυτοδίκαιης παραλαβής , είτε το προωθεί τελικά για έγκρισή του από την Προϊσταμένη Αρχή .

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι συντάξαντες το κείμενο αυτό οφείλουν να διατυπώσουν ότι το σύνολο των θεμάτων , αρμοδιότητας Τεχνικής Επιτροπής , που ανεπτύχθησαν σε όλες τις προηγούμενες παραγράφους , με την διάταξη , την έκταση και τους τίτλους των επί μέρους κεφαλαίων :

- I. Καθορίσθηκε με γνώμονα να παρουσιασθούν όλα τ' αναγκαία βήματα , τηρώντας και τις ισχύουσες σήμερα διαδικασίες , ώστε η εκάστοτε Δ.Ε.Υ.Α. μέσα από μια ώριμη μελέτη και τα προβλεπόμενα Τεύχη Δημοπράτησης , ν' ακολουθήσει σωστά τις διαδικασίες Διαγωνισμού του έργου , να το παρακολουθήσει τεχνικά ορθά και τέλος να το κατασκευάσει και σωστά , όπως η μελέτη και οι κανόνες της τέχνης απαιτούν .
- II. Προέκυψαν μέσα από Τεχνική εμπειρία εκτέλεσης άλλων συγχρηματοδοτούμενων έργων τα προηγούμενα έτη και ειδικά αυτών του Γ' Κ.Π.Σ.
- III. Δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση περίληψη της Τεχνικής Νομοθεσίας , Ελληνικής και Ευρωπαϊκής για τα Δημόσια έργα .
- IV. Παρουσιάσθηκαν με τις τωρινές ισχύουσες διαδικασίες που Νόμοι , Π.Δ. , Υπουργικές Αποφάσεις , Εγκύκλιοι κ.λ.π ορίζουν , με πάντα αναγκαία την επικαιροποίηση όλων των προηγούμενων , πριν την εκτέλεση κάποιου έργου , καθώς τροποποιήσεις ή και αλλαγές ακόμα των παραπάνω δεν αποκλείονται μελλοντικά .

ΒΟΛΟΣ , ΜΑΙΟΣ 2009

**ΓΙΑ ΤΗΝ
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ Ε.Δ.Ε.Υ.Α.**

**ΣΠΥΡΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ , Δ.Ε.Υ.Α. ΣΕΡΡΩΝ
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ , Δ.Ε.Υ.Α. ΑΡΓΟΥΣ
ΚΑΤΕΡΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ , Δ.Ε.Υ.Α. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**